Høgskolestyrets føringer for plan- og budsjettarbeidet 2008 – 2010
HOVEDDOKUMENT

Avdeling for lærer- og tolkeutdanning

FORVENTNINGER TIL AVDELINGENES INNSPILL TIL PLAN- OG BUDSJETTARBEIDET 4

I. GENERELLE FØRINGER FOR PLAN- OG BUDSJETTARBEIDET 5

1.1 Tidsplan for arbeidet 5

1.2 Generelle økonomiske forutsetninger og føringer 6
Høgskolestyrets føringer om tilpasning til de økonomiske rammer 6
Estimert tildeling til avdelingene i 2008 7
Avsetninger per 1. tertial 7
Årsbudsjett og langtidsbudsjett 8
Prognose for årsresultatet for 2007 8
Noen sentrale bevilgningsindikatorerer 8

1.3 Endret tidspunkt for søknader og tildelinger til undervisnings- og forskningsutstyr, FoU-midler og internasjonaliseringsmidler 10
Midler til undervisnings- og forskningsutstyr 10
Fordeling av FoU-midler 10
Internasjonalisering 10

1.4 Risikostyring/risikovurdering 10

II. STRATEGIOMRÅDENE – GENERELLE FØRINGER 10

2.1 Strategiområdet - Utdanning 10
Oppsummering – generelle føringer for strategiområdet utdanning 10
Fokusområde – Utdanning 11
Hovedmål KD: 11
Delmål KD 1.1 12
Delmål KD 1.2 13
Delmål KD 1.3 16
Delmål HiST 1.4 16
Strategiske studieplasser 17
Fordeling opptakstall 17
Bachelorprogram 17
Mastergradsprogram 18
Videreutdanning 18

2.2 Strategiområdet - Forsknings- og utviklingsarbeid 19
Oppsummering 19
Hovedmål 19
Delmål KD 2.1 19
Delmål KD 2.2 23

2.3 Strategiområdet - Samfunnet 25
Oppsummering 25
Fokusområder – samfunnet 25
Hovedmål 25
Delmål KD-S 3.1 26
Delmål KD-S 3.2 26
Delmål HiST-S 3.3 27

2.4 Strategiområdet - Effektiv organisasjon 28
Oppsummering 28

Fokusområder – Effektiv organisasjon 29
Hovedmål 31
Delmål KD-EO 4.1 31
Delmål KD-EO 4.2 31
Delmål KD-EO 4.3 32

III. FØRINGER FOR AVDELING FOR LÆRER- OG TOLKEUTDANNING 33

Innledning 33

3.1 Utdanning 33

3.2 Forskning og utviklingsarbeid 38

3.3 Samfunnsoppdraget 39

3.4 Effektiv organisasjon 40

Forventninger til avdelingenes innspill til plan- og budsjettarbeidet

Alle direkte bestillinger til avdelingene er satt i denne fortløpende teksten med rød, halvfet skrift. De tekstlige kommentarene/vurderingene på disse bestillingene skriver avdelingene inn i dokumentet PLANMAL – TEKSTDEL. Det vises til dette.

I måltavlene fyller avdelingene inn tallfestinger på resultatmål i planperioden 2008-2010. Det vises til måltavlene for den enkelte avdelingen.

Høgskolestyret har i sitt møte den 20. juni 2007, HS-sak 043/2007 behandlet sak om føringer for plan- og budsjettarbeidet for perioden 2008 – 2010 og har fattet følgende vedtak:

"1. Styret vedtar følgende møteplan for høgskolestyret i studieåret 2007/2008:
17. og 18. september
21. og 22. november
28. februar
17. april
19. juni
2. Styret vedtar måltavlen for HiST med de endringer som framkom i møtet.
3. Styret slutter seg til de føringer som er gitt i saken med de endringer som framkom i møtet.
4. Som en tilpasning til sannsynlig budsjettramme, skal det ved avdelingene og i HA gjennomføres analyser og tiltak med hensyn på bemanningstilpasning. Eksempler på tiltak og ansvarsfordeling mellom nivåer er beskrevet i vedlegg til sak om føringer for plan- og budsjettarbeidet. Styret slutter seg til dette."

Fra budsjettåret 2008, legges det opp til en tettere kobling mellom planlagt aktivitet og budsjettmessige konsekvenser knyttet til dette. **Det skal utarbeides plan med tilhørende budsjett både i et ettårig og i et treårig perspektiv.**

I dette Hoveddokumentet er det aktiviteter som er finansiert gjennom hovedtildelingen fra Kunnskapsdepartementet som er primært vektlagt. Men avdelingene bes om å fastsette mål og synliggjøre den verdiskapningen som skjer innenfor den eksternfinansierte virksomheten og finansieringen av denne.

Styret har vedtatt måltavle for HiST, jfr. måltavlene som også legges på intranettet i denne plan- og budsjettsaken. Måltavlen er utviklet med bakgrunn i hovedmål, delmål og resultatindikatorer fastsatt av KD, HiSTs strategiske plan samt Kvalitetssystemet som for øvrig også er utviklet med utgangspunkt i strategisk plan. Med utgangspunkt i dette samt avdelingenes egne strategiske planer, foreslår avdelingene resultatmål (ambisjonsnivå) for de ulike resultatindikatorene. Disse skrives inn i den elektroniske måltavlen. Avdelingene bes i tillegg synliggjøre hvilke av deres strategiske målsettinger som bør prioriteres i langtidsperioden. Dette, samt hvilke tiltak som planlegges igangsatt for å sikre måloppnåelsen, skal beskrives nærmere i *Planmal* (jfr. eget dokument). Måltavlen er med noen unntak brutt ned på gradsgivende utdanningstilbud, men det er opp til den enkelte avdeling å legge til egne måltavler for utdanninger som ikke er omfattet i denne omgang. Det er fylt inn data i det som sendes ut så langt det har vært mulig fra høgskoleadministrasjonens side. I måltavlen finnes det også en veileder som bl.a. synliggjør hvilke av resultatindikatorene som skal målsettes både på programnivå og på avdelingsnivå, og hvilke som kun skal målsettes på avdelingsnivå. **Forslag til opptaksrammer fylles inn i Planmalens utfyllingsskjema.**

Noen av indikatorene i måltavlen er merket med grått. Dette betyr at de tidligst vil bli tatt i bruk fra 2009 av, og det er derfor ikke forventet at det foreslås resultatmål for disse nå. Det som imidlertid er forventet, er at formidlingsbidrag registreres fra 2007 av.

Høgskolestyret behandler forslag om opptaksrammer, resultatmål, strategiske prioriteringer og tiltak for den enkelte avdeling i behandling av plan- og budsjettsaken 22. november d.å. sammen med budsjettet.

Tidligere har det vært vanlig at såkalte særskilte potter som FoU-midler, midler til vitenskapelig utstyr mv har blitt tildelt på vårparten. En stor del av de ubrukte midlene som ligger til høgskoleadministrasjonen er midler til disse formålene. Aktiviteten kommer ofte i gang senere enn planlagt med den konsekvens at pengene ikke settes i omløp. Et tiltak for å få aktiviteten raskere i gang, er å endre tildelingstidspunkt. Det tas sikte på å fordele midler til slike formål etter at styret har fastsatt hvor mye som skal avsettes til slike formål. Dette innebærer at det må søkes om midler til disse formålene nå i høst i stedet for over nyttår, jf eget kapittel om dette i dokumentet.

Flere av avdelingene har betydelige utfordringer med å tilpasse aktiviteten til den økonomiske rammen som er disponibel. Dette innebærer behov for omstilling, hvor bemanningstilpasning er ett av virkemidlene. Hva dette vil innebære av konkrete tiltak, skal utarbeides i samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene. Det vises for øvrig til strategiområdet Effektiv organisasjon, generell del, samt til pkt 4 i vedtaket fra Høgskolestyret i HS-sak 43/2007.

Høgskolen har et stort potensial i forhold til å profilere sin aktivitet bedre mot potensielle studenter, potensielle tilsatte, mottakere av våre ferdigutdannede kandidater og samarbeidspartnere i forsknings- og utviklingsarbeid. Til høsten startes et profileringsprosjekt, men uavhengig av det oppfordres alle til å arbeide aktivt mot samfunns- og næringslivet, både gjennom formidlingsaktiviteter, media, dialog med praksisfeltet og gjennom aktiv bruk av vår nye internettportal.

I. Generelle føringer for plan- og budsjettarbeidet

Det vises til saksdokumentet i HS-sak 043/2007, som sammen med HiSTs og den enkelte avdelings strategiske plan danner grunnlag for arbeidet med plan- og budsjett for perioden 2008 – 2010. I det følgende trekkes styrets generelle føringer fram, som gjelder alle avdelinger i HiST. I tillegg er det i dette dokumentets avdelingsspesifikke del (del III) utarbeidet egne avdelingsrelevante bestillinger fra den enkelte avdelings utfordringer og ståsted.

1.1 Tidsplan for arbeidet

Aktivitet	**Gjelder**	**Dato**	**Tidspunkt**
Frist for innspill til plan- og budsjett	**Avdelingene og seksjonene i HA**	**07.10**	
Styringsdialog	ASP	17.10	10.30 – 12.00
	AHS	17.10	13.00 – 15.00
	AMMT	18.10	08.30 – 10.30
	AFT	18.10	11.00 – 13.00
	AITEL	18.10	13.30 – 15.00
	ALT	22.10	08.30 – 10.30
	TØH	22.10	11.00 – 12.30
Ledersamling om plan- og budsjett	Rektorat, dekaner, seksjonsdirektører og tverrfaglig team	31.10 – 01.11	
Styrebehandling		22.11	
Disponeringsbrev til avdelingene		Desember	
Årsplan og kompetansehevingsplaner	Avdelingene	15. 02.	
Årsrapport	Avdelingene	15.02.	
Kvalitetsrapport	Avdelingene	31.03.	

1.2 Generelle økonomiske forutsetninger og føringer

Høgskolestyrets føringer om tilpasning til de økonomiske rammer

I hht reglement for økonomistyring i staten skal alle statlige virksomheter:

> *a) fastsette mål og resultatkrav innenfor rammen av disponible ressurser og forutsetninger gitt av overordnet myndighet*
> *b) sikre at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, ressursbruken er effektiv og at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, herunder krav til god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd*
> *c) sikre tilstrekkelig styringsinformasjon og forsvarlig beslutningsgrunnlag*
> *Departementene skal i tillegg fastsette overordnede mål og styringsparametere for underliggende virksomheter, jf. § 7.*
> *Styring, oppfølging, kontroll og forvaltning må tilpasses virksomhetens egenart samt risiko og vesentlighet.*

Kunnskapsdepartementet har fastsatt hovedmål, delmål og resultatindikatorer for universitetene og høgskolene. For den interne styringen av HiST er det som tidligere nevnt i tillegg utviklet interne delmål og resultatindikatorer, som framgår av måltavlene.

I hht hovedinstruks fra Kunnskapsdepartementet, skal *"styret påse at mål og resultatkrav fastsatt i tildelingsbrev, andre vedtak og interne styringsdokumenter følges opp og gjennomføres innenfor rammen av tildelte ressurser."*

Dette gjelder også vår virksomhet, og avdelingene bes om å fastsette aktivitetsnivået innenfor rammen av tildelte ressurser. Tildelte ressurser omfatter både den årlige ordinære tildeling til den enkelte avdeling, samt tildeling av ubrukte (avsatte) midler for tidligere år. Det bør imidlertid være slik at ordinær drift av avdelingen må tilpasses den årlige rammen som stilles til disposisjon og at avsatte midler er knyttet til konkrete tiltak og aktiviteter som skal gjennomføres innenfor en definert tidshorisont.

I den avdelingsspesifikke delen av dette dokumentet (del III), er bevilgningsfinansierte studieprogrammer, forskningsaktivitet, formidling og samarbeid med praksisfelt og næringsliv primært omtalt. Det man her søker å få fram, er hvilken aktivitet avdelingene har i dag og i et framtidig treårsperspektiv innenfor de økonomiske rammer som er tilgjengelig. Det må skilles mellom bevilgningsfinansiert aktivitet (hovedtildeling fra KD) og øvrig bevilgningfinansiert (NFR og andre dept) samt eksternfinansiert aktivitet.

Det vil i fm regnskapsrapportering for 2. tertial 2007 bli innhentet en spesifisert oversikt som viser disponering av avsatte midler for alle avdelinger, og dette vil bli gjennomgått i styringsdialogmøtene.

Estimert tildeling 2008

Høgskolen i Sør-Trøndelag	**Beløp (1000)**
Tildeling 2007	544 094
Videreføringer 2008 som følge av studieplassendringer i perioden 2005-2006	-1 683
Videreføringer i 2008 som følge av nye studieplasser i lærerutdanningene i 2006	2 625
Endringer i studiepoengsproduksjonen	-2 961
Kompensasjon for pris- og lønnsvekst	20 000
Estimert tildeling i 2008	**562 075**

Siden resultatbasert forskningsbevilgning ikke bare avhenger av HiSTs produksjon, men også av hvilket resultat de øvrige universitetene og høgskolene oppnår, er dette holdt utenom i prognosen over.

Estimert tildeling til avdelingene i 2008

Basert på den informasjon vi har pt og en videreføring av dagens interne budsjettfordelingsmodell ved HiST, er det utarbeidet følgende prognose for tildeling pr avdeling for 2008:

	AFT	AHS	AITeL	ALT	AMMT	ASP	TØH	SUM
Tildeling 2007	59 506	54 246	18 002	55 953	33 282	38 120	26 284	285 393
								-
Studiepoeng	(1 485)	1 099	1 338	(4 129)	(1 184)	2 616	(1 424)	(3 169)
Utveksling	(12)	-	12	122	58	93	(64)	209
Endring i studieplasser	2 298	(2 856)	-	1 500	-	-	-	942
Lønnsvekst	1 511	1 592	484	1 376	880	1 037	630	7 510
								-
Tildeling 2008	**61 818**	**54 081**	**19 836**	**54 822**	**33 036**	**41 866**	**25 426**	**290 885**
								-
Endring 07 - 08 i NOK	2 312	(165)	1 834	(1 131)	(246)	3 746	(858)	5 492
Endring 07 - 08 i %	3,89 %	-0,30 %	10,19 %	-2,02 %	-0,74 %	9,83 %	-3,26 %	1,92 %

Avsetninger per 1. tertial

I tillegg til de årlige tildelingene fra KD og andre inntekter, disponerer avdelingene tidligere års avsetninger fra bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV). Ved regnskapsavslutning pr 1. tertial 2007 utgjorde HiSTs samlede BFV-avsetning kr 68,216 mill, en reduksjon på kr 1,078 i fht regnskapsavslutningen pr 31.12.06. Fordeling og utvikling i avsetningsnivået pr enhet fremkommer i tabellen under.

	AHS	AFT	ALT	TØH	AMMT	AITeL	ASP	HA/REK	SUM
Avs 31.12.06	12 608	8 846	5 709	6 152	302	200	3 076	32 401	69 294
Avs 30.04.07	-3 980	-713	114	-801	-1 473	-437	-2 092	8 304	-1 078
Sum Avs BFV	**8 628**	**8 133**	**5 823**	**5 351**	**-1 171**	**-237**	**984**	**40 705**	**68 216**

Grafen under viser BVF-avsetning pr avdeling eks HA. "Avs. 31.12.06" viser avdelingenes avsetninger pr 31.12.06, mens "Avs 30.04.07" viser avdelingenes "resultat" pr 1. tertial 2007.

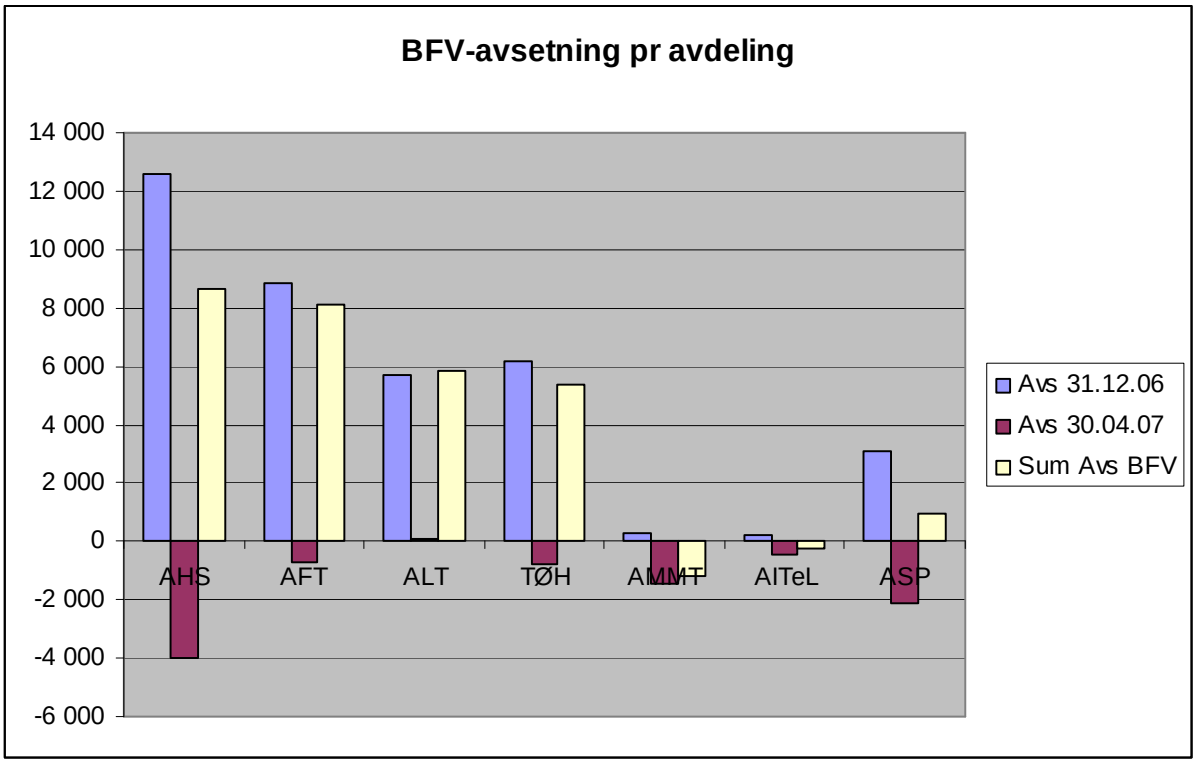

Årsbudsjett og langtidsbudsjett

Avdelingene bes om å utarbeide årsbudsjett og langtidsbudsjett for hhv:

- **Hovedtildeling fra KD (BFV) basert på forventede resultatbaserte inntekter**
- **Øvrig virksomhet (skilles mellom BFV-NFR, BFV-oppdrag KD og andre departement, EFV-oppdragsprosjekter og EFV-bidragsprosjekter.)**

(Gjøres i mal for tallbudsjett 2008-2010.)

Prognose for årsresultatet for 2007

Avdelingene må utarbeide prognose for årsresultatet for 2007 i hht kategorisering ovenfor. Av prognosen må det framgå prognostisert årsresultat innenfor årets hovedtildeling, og forventet årsresultat på overførte midler.
(Gjøres i mal for tallbudsjett 2008-2010.)

Noen sentrale bevilgningsindikatorerer

Jfr. nedenstående indikatorer for avdelingsbevilgningene siste år. Som det framgår av disse varierer forholdstallene betydelig. Avdelingene bes gi korte kommentarer til tallene (gjøres i Planmalens avsnitt III).

Tildeling per egenfinansiert årsverk

	2004	2005	2006
ASP	437 592	515 152	440 054
AHS	618 221	607 994	555 040
AMMT	537 537	498 985	509 050
AFT	509 823	559 832	559 170
AITeL	608 563	535 738	579 710
ALT	572 746	527 580	560 011
TØH	784 727	708 045	626 857

Tildeling per egenfinansiert, registrert student

	2004	2005	2006
ASP	38 644	42 500	38 479
AHS	45 216	43 243	50 917
AMMT	55 990	65 923	66 696
AFT	53 731	58 771	63 410
AITeL	31 538	31 633	24 814
ALT	52 605	51 652	57 892
TØH	25 948	25 708	26 920

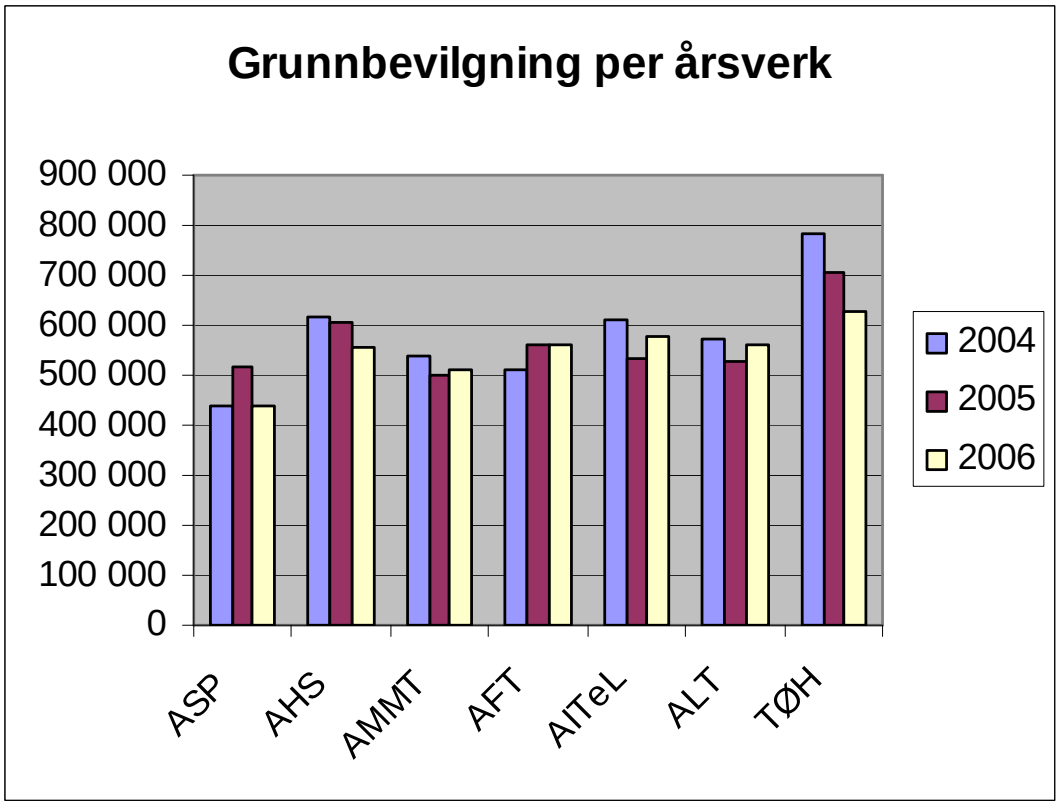
Grunnbevilgning per årsverk
900 000
800 000
700 000
600 000
500 000
400 000
300 000
200 000
100 000
0
ASP
AHS
AMMT
AFT
AITeL
ALT
TØH
2004
2005
2006

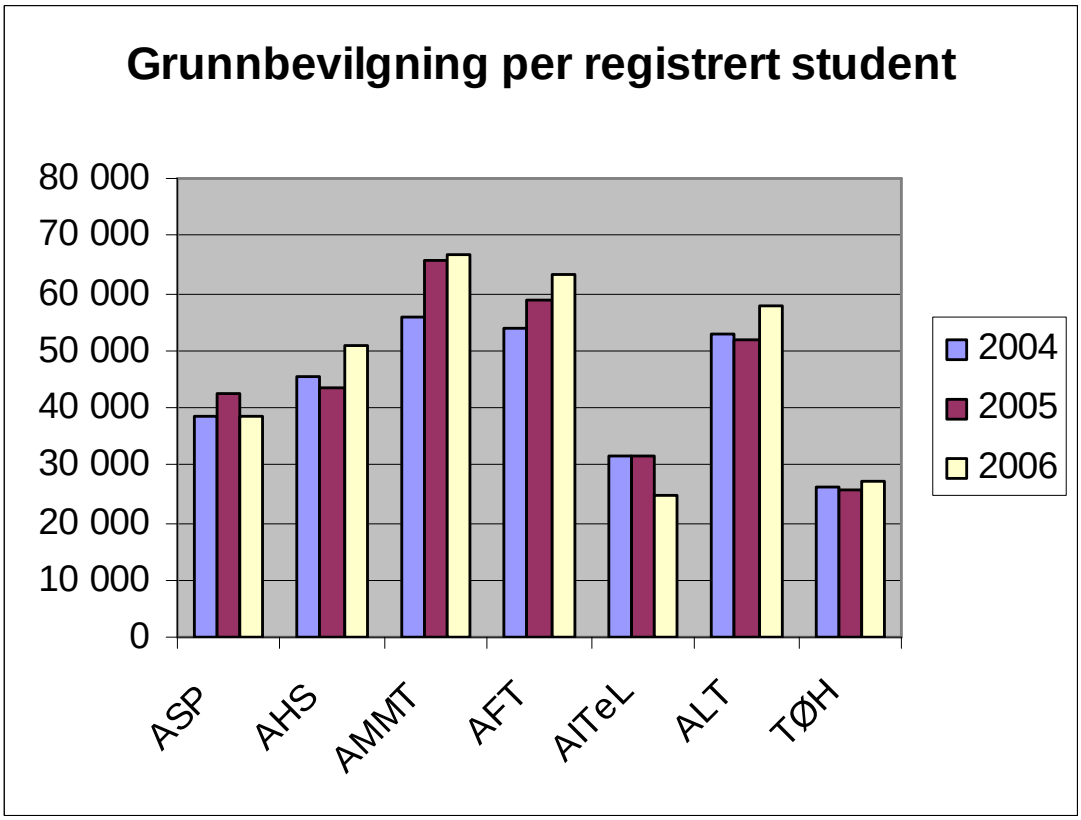
Grunnbevilgning per registrert student
80 000
70 000
60 000
50 000
40 000
30 000
20 000
10 000
0
ASP
AHS
AMMT
AFT
AITeL
ALT
TØH
2004
2005
2006

1.3 Endret tidspunkt for søknader og tildelinger til undervisnings- og forskningsutstyr, FoU-midler og internasjonaliseringsmidler

Midler til undervisnings- og forskningsutstyr

Høgskolestyret vil også for 2008 avsette en pott med strategiske midler forbeholdt anskaffelse av undervisnings- og forskningsutstyr ved avdelingene. For 2008 vil HiST ha behov for større utstyrsinvestering i fm innflytting i Øya helsehus. Styret vil gjennom budsjettprosessen ta stilling til om dette skal dekkes av den generelle potten til undervisnings- og forskningsutstyr, eller om det vil skal avsettes egne midler til formålet.

I fm innspill til budsjettprosessen, bes avdelingene søke om midler til undervisnings- og forskningsutstyr. Forslagene skal begrunnes og prioriteres, og det skal angis hvilke strategiske satsinger utstyret skal understøtte. Søknadsfrist er 07.10.07. Avdelingene bruker søknadsformularet i Planmalen.

For øvrig gjelder følgende:

- Utstyrsmidlene er ment å gå til dekning av større, ekstraordinære anskaffelser
- Det vil ikke bli tildelt midler til anskaffelser som er forutsatt dekt over avdelingenes ordinære driftsbudsjett (PCer, inventar mv.)
- Midlene tildeles som engangsbeløp
- Kostnader til eventuelle tilpasninger av bygningsmessig eller infrastrukturmessig karakter som følge av anskaffelsen, forutsettes dekt av de tildelte midler
- Eventuelle økonomiske forpliktelser som strekker seg over flere år som følge av anskaffelsene (lisenser, driftsavtaler mv), må dekkes over avdelingenes driftsbudsjett

Fordeling av FoU-midler

Også den potten som styret avsetter til FoU-midler må avdelingene utarbeide søknader til i høst. Målsettingen med å endre søknads- og fordelingstidspunkt er å sette midlene raskere i omløp og at all tildeling til avdelingene skjer samtidig. Styret vil ta stilling til pottens størrelse først i plan- og budsjettsaken i november, men det foreslås å videreføre praksis med at rektor fordeler midlene etter fullmakt fra styret. Dette kan i så fall gjøres umiddelbart etter at pottens størrelse er fastsatt. Det gis ingen nærmere beskrivelse av dette nå, men man kan ta utgangspunkt i at kriteriene for tildeling ikke vil bli endret vesentlig fra i år. Det blir sendt ut eget søknadsskriv, med nærmere definert tidsfrist.

Internasjonalisering

Avdelingene må søke om støtte til utvikling av engelskspråklige tilbud. Det blir sendt ut eget søknadsskriv, med nærmere definert tidsfrist.

1.4 Risikostyring/risikovurdering

I forbindelse med fastsetting av mål og tiltak, må risiko og vesentlighet vurderes (jfr. Planmal).

II. Strategiområdene – generelle føringer

2.1 Strategiområdet - Utdanning

Oppsummering – generelle føringer for strategiområdet utdanning

- ✓ **Avdelingene fremmer forslag om opptaksrammer for ordinære utdanninger, samt opptaksrammer for utdanninger som søkes benyttet strategiske studieplasser.**
- ✓ **Avdelingene bes om å signalisere planer for etablering/avvikling av utdanninger for hele planperioden, med tentativ tidsangivelse.**
- ✓ **For utdanninger med sviktende rekruttering kan det for noen av avdelingene være aktuelt å fremme alternative forslag med konsekvensvurderinger.**

- ✓ **Arbeidet med å konvertere samarbeidsmastere til fellesgrader må intensiveres utover i planperioden, og avdelingene bes om å tidsangi realisering av dette.**
- ✓ **Når avdelingene ber om budsjettfinansiering av videreutdanningstilbud, skal det samtidig følgen en analyse av muligheten for finansiering gjennom egenbetaling/oppdrag.**
- ✓ **For 2008 må det arbeides særskilt med å omdisponere studieplasser til master i teknologiledelse. AFT får et særskilt oppfølgingsansvar for dette.**

(Avdelingenes vurderinger på disse forholdene skrives inn i Planmal.)

For øvrig forventer Høgskolestyret (jfr. HS-sak 043/07):

- ✓ Økt studiepoengproduksjon skjer under forutsetning av at kravene til studentenes kunnskaps- og ferdighetsnivå opprettholdes minst på tilsvarende nivå.
- ✓ Det skal fortsatt arbeides målbevisst for å motivere flere studenter til å dra nytte av muligheten for å ta deler av utdanningen innenfor porteføljen av samarbeidsavtaler,
- ✓ Det skal legges til rette for utveksling gjennom målrettet tilrettelegging i fag-/studieplaner,
- ✓ Det skal fortsatt prioriteres ressurser til utvikling av en portefølje av emner som undervises på engelsk.

Fokusområde – Utdanning

- HiST har som mål å videreutvikle porteføljen av yrkesrettede utdanninger på bachelor- og masternivå med basis i forskningsbasert kunnskap og relevant og oppdatert yrkeskompetanse. Avdelingene bes om å arbeide videre med tilpasning av studieporteføljen. I dette inngår bl.a. en vurdering av om det er mulig å effektivisere ressursbruken ved samkjøring av undervisning mellom de ulike studieprogrammene og om det er mulig at én avdeling tar ansvar for å tilby kurs som flere av avdelingene i dag håndterer på egen hånd. Et godt samarbeid med mottakerne av våre ferdigutdannede kandidater må opprettholdes og videreutvikles for å sikre god relevans og kvalitet i utdanningstilbudet. Det må etableres analyser og beslutningsunderlag for langsiktige strategiske tilpasninger.
- HiST skal årlig gjennomføre selvevaluering av utvalgte studieprogram. Studieprogram uten nasjonal rammeplan eller studieprogram som HiST er alene om å tilby, skal prioriteres. I 2007 er det barnevernspedagogutdanningen som gjennomgår en selvevaluering. Det bes om innspill fra avdelingene om hvilke program som bør evalueres internt i 2008 – 2010.

Bestillinger til avdelingene, som skrives inn i Planmalens avsnitt III:

- **Kvalitetssystemet er etablert og i drift. Det arbeides videre med forenkling og etablering av systemer for erfaringsutveksling. Det skal utarbeides planer for hvordan studieprogrammene og avdelingene følger opp de analyser og tiltak som beskrives på grunnlag av undersøkelser og evalueringer. For foreslåtte tiltak og aktiviteter skal det beskrives hvilke dimensjoner i høgskolens studiekvalitet som berøres, og hvilke kvalitetssikringsprosesser som ivaretar disse.**
- **Resultatet fra spørreundersøkelser/evalueringer mot studenter og ansatte, er verdifull informasjon for høgskolens ledelse og styre. Alle avdelinger må derfor gjennomføre nødvendige undersøkelser/evalueringer, og analyse i hht vedtatte måltavle og kvalitetssystemet. Avdelingenes egne undersøkelser/evalueringer må samordnes med de gjennomgående spørreundersøkelsene/evalueringene, slik at de totalt danner et godt hele.**

Hovedmål KD:

U1: Høgskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet

Delmål KD 1.1

U1.1.: Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse og med relevans for samfunnets behov.

		Resultat			Resultat-mål
RI-nr	**Resultatindikator**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
KD-U1.1.1	Antall primærsøkere per studieplass	3,1	2,8	2,8	3,1 (Resultat 2,7)
KD-U1.1.2	Antall uteksaminerte kandidater	1 596	1 555	1 580	1 577
HiST-U1.1.3	Kandidatenes og studentenes vurdering av studieprogrammets faglige helhet og sammenheng			2,76	2,73
HiST-U1.1.4	Kandidatenes og studentenes vurdering av studieprogrammets relevans for framtidig yrke.			2,44	2,50
HiST-U1.1.5	Kandidatenes og studentenes vurdering av om studieprogrammet har utviklet deres faglige dyktighet og personlige egenskaper			1,93	2,03

Søkertall

I strategisk plan er det målsetting om at det skal være konkurranse om å komme inn på våre studier. Dette målet har blitt forstått slik at det må minst være én kvalifisert primærsøkere for hver studieplass. Indikatorene relatert til dette målet er sammenfallende for HiST og KD, og måler antall primærsøkere pr. studieplass. Dette uavhengig av om søkerne er kvalifisert eller ikke. I figur KD-U1.1.1 er utvikling i søkertall fra 2004 angitt for HiST samlet for avdelingene.

Figur KD-U 1.1.1

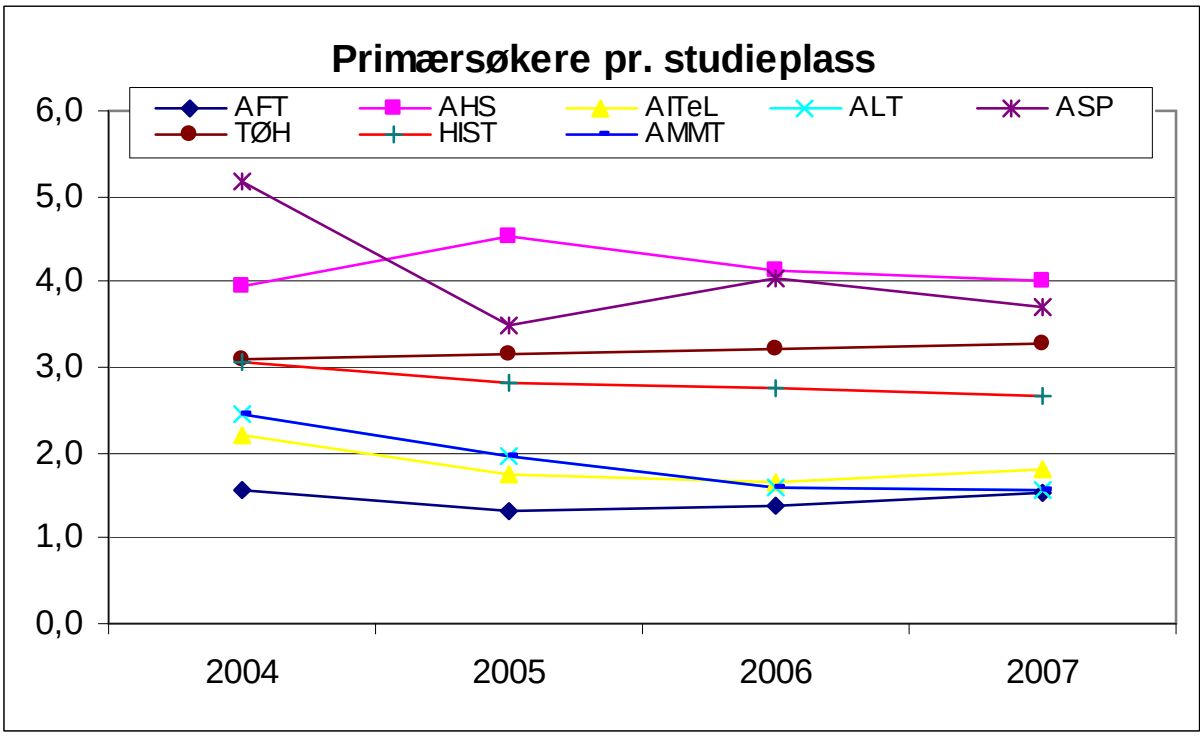

Høgskolen har fastsatt et resultatmål på 3,1 primærsøkere pr. studieplass. Basert på 99 % registrering fra Samordna opptak (SO), må høgskoledirektøren konstatere at dette målet ikke blir nådd. Den svakt fallende tendensen ser ut til å fortsette, og vi ligger an til å få 2,7 primærsøkere pr. studieplass, mot 2,8 i 2006. Det framgår også av figuren at det er relativt stor

interne forskjeller mellom avdelingene, og mellom utdanning (jf. avdelingskapitlene). Nærmere analyse av søkertall gjøres i forbindelse med rapport til styret om opptaket.

I forhold til det strategiske målet om konkurranse om studieplassene, er dette målet nådd for om lag 2/3 av studiene i det nasjonale opptaket. Til dels er det svært høy søkning til enkelte utdanninger, og disse bærer mye av måloppnåelsen på akkumulert nivå.

Høgskolen har en betydelig utfordring i å nå et samlet mål på 3,1 primærsøkere pr. studieplass. For høsten 2007 er det ca 750 primærsøkere for lite til å sikre måloppnåelse for denne indikatoren. Høgskolestyret legger til grunn at studentrekruttering må ha høy prioritet i perioden 2008-2010. Det må arbeides videre med å samordne planer og ressursbruk innenfor området, rendyrking av informasjon-/rekrutteringsprofil og evaluering av tiltak. Høgskolestyret legger grunn at stabil og god rekruttering over tid er avhengig av et kvalitativt godt og relevant studietilbud. Rekruttering må sees som et samlet resultat av generell kvalitetsutvikling og konkret rekrutteringsarbeid.

Figur KD-U 1.1.2

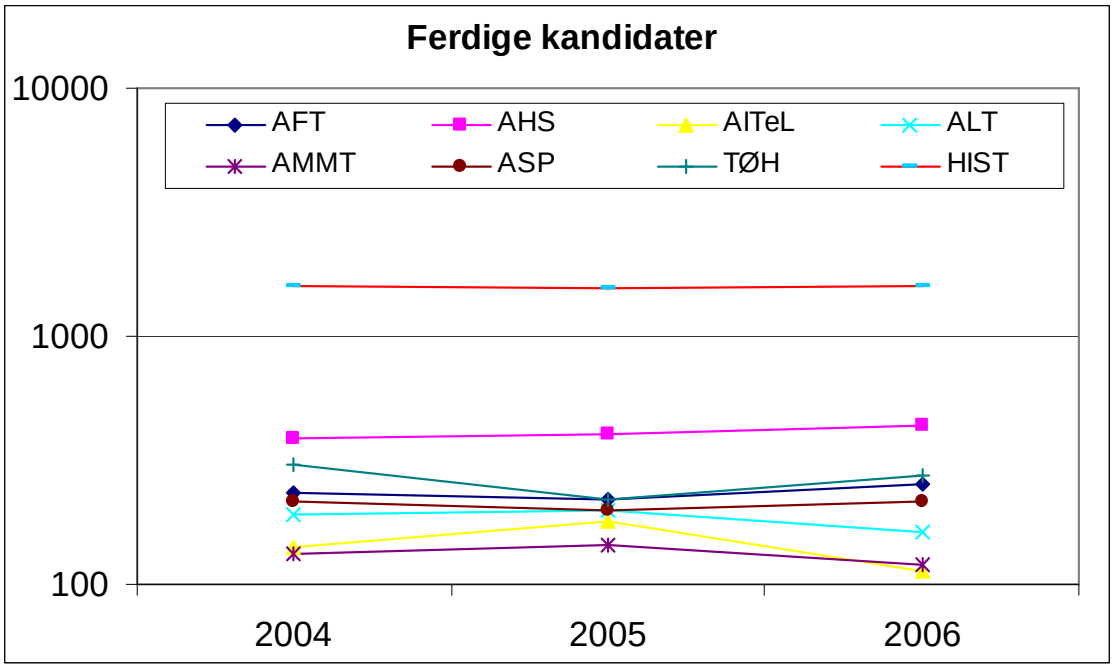

Gjennomstrømming (uteksaminerte kandidater)
Antall ferdige kandidater er relativt stabil fra år til år. For 2007 er det fastsatt et institusjonelt resultatmål på 1577 kandidater. Høgskolestyret forventer at det fastsettes konkrete og ambisiøse resultatmål for kandidatproduksjon for alle utdanningsprogram som fører fram til en grad. Kandidater som fullfører i 2007, vil normalt ha blitt tatt opp til utdanningen i 2004 (treårige utdanninger). Sett i forhold til antall kunngjorte studieplasser i 2004, representerer et kandidatmål på 1577 en fullføringsrate på i overkant av 90 %. Høgskolestyret vurderer dette som et ambisiøst, men like fullt realistisk mål for institusjonen samlet. På avdelings-/programnivå vil målene variere.

For indikatorene U 1.1.3 – 1.1.5 er disse beregnet ut i fra en skårverdi 1 – 5, der 1 er beste resultat, jf veilederen i måltavla. Avdelingene bes om å vurdere hvilket ambisjonsnivå som bør fastsettes for disse.

Delmål KD 1.2

Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

		Resultat			Resultat-mål
RI-nr:	**Resultatindikator**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
KD-U1.2.1	Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	51,3	50,7	50	52
KD-U1.2.2	Studenter per undervisnings-, forsker og formidlingsårsverk	18,4	17,3	15,8	17

Aktivitetskrav

Aktivitetskrav er en viktig del av departementets styring av utdanningskapasitet på nasjonalt nivå. Kravene er ikke tatt inn som resultatindikator verken fra KD eller på høgskolens måltavle, men rapporteres særskilt i Planmalen. Spørsmålet er for øvrig synliggjort i det avdelingsspesifikke kapitlet i dette dokumentet. Høgskolestyret legger til grunn at vi har et særskilt ansvar for å sørge for at disse kravene nås. Det må bl.a. legges vekt på at resultatkravene skal nåes når det fastsettes opptaksrammer, jf. eget punkt om dette.

Figur KD-U 1.2.1
Studiepoengproduksjon (nye, egenfinansierte studiepoeng)

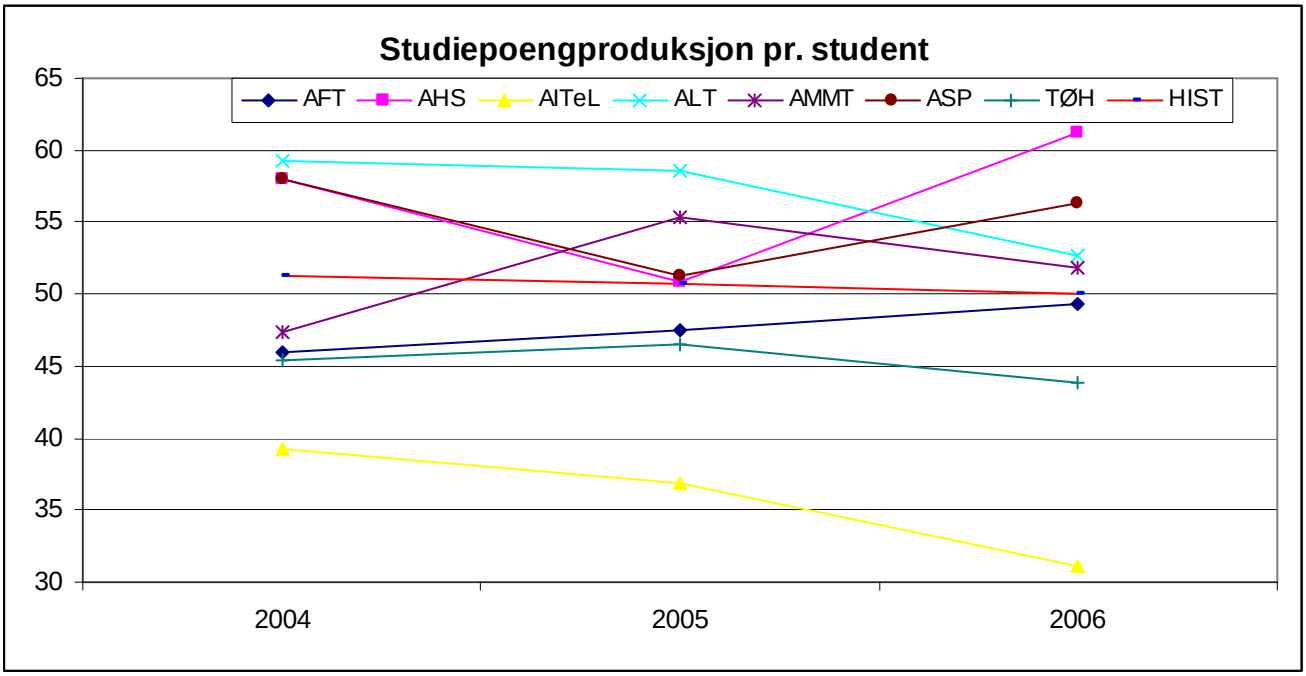

HiST har en gjennomgående høy produksjon av studiepoeng, og produksjonen pr. student ligger blant de høyeste innen sektoren. Gjennomsnittet for statlige høgskoler var 45 studiepoeng pr. student i 2006. Dette har stor grad av sammenheng med den yrkesrettede profilen i studieporteføljen.

Indikatoren for studiepoengsproduksjon benytter data beregnet av DBH, og det er noen velkjente feilkilder/problemområder knyttet til dette målet. Eksempler på slike er: ikke-lineær kapitalisering av studiepoeng, endringer i eksamenstidspunkt, kvalitet i studentregistrering, bare medregnet høstregistrerte studenter. På avdelings-, og særlig programnivå, kan disse feilkildene gi merkbare utslag, mens de antas å ha mindre betydning på institusjonelt nivå.

For 2007 er det fastsatt et produksjonsmål på 52 studiepoeng pr. student. Dette er et ambisiøst mål, særlig tatt i betraktning at mange studenter ikke planlegger full studieprogresjon eller går på utdanninger av kortere varighet. Høgskolestyret mener det er viktig å sette ambisiøse mål for studiepoengsproduksjonen. Det kan ikke forventes at høgskolen tilføres ny utdanningskapasitet i årene framover, og økt produksjon pr. student er svært viktig for den økonomiske situasjonen.

En produksjonsøkning fra 50-52 studiepoeng pr. student, vil anslagsvis kunne gi en økt uttelling i utdanningskomponenten på ca. 8 mill.

Bestilling, studiepoengsproduksjon (tall legges inn i måltavlen, tiltaksvurderinger i Planmal):
Avdelingene

- **fastsetter konkrete resultatmål for studiepoengsproduksjonen,**
- **angir tiltak for å sikre måloppnåelse på området.**

Det er sjølsagt viktig å sikre at økt studiepoengsproduksjon skjer under forutsetning av at kravene til studentenes kunnskaps- og ferdighetsnivå opprettholdes minst på tilsvarende nivå.

Læringsmiljø
Videreutvikling av gode læringsmiljø er et viktig bidrag til at høgskolen skal kunne nå flere sentrale målsettinger innenfor for eksempel rekruttering, studiepoengs- og kandidatproduksjon. Styret legger til grunn at Læringsmiljøutvalgets rolle videreutvikles som en viktig arena for samspill mellom høgskolen og studentene. Styret forutsetter at LMU gis en plass i alle utviklingsprosesser med betydning for læringsmiljø, enten som deltaker eller høringsinstans.

Figur KD-U 1.2.2

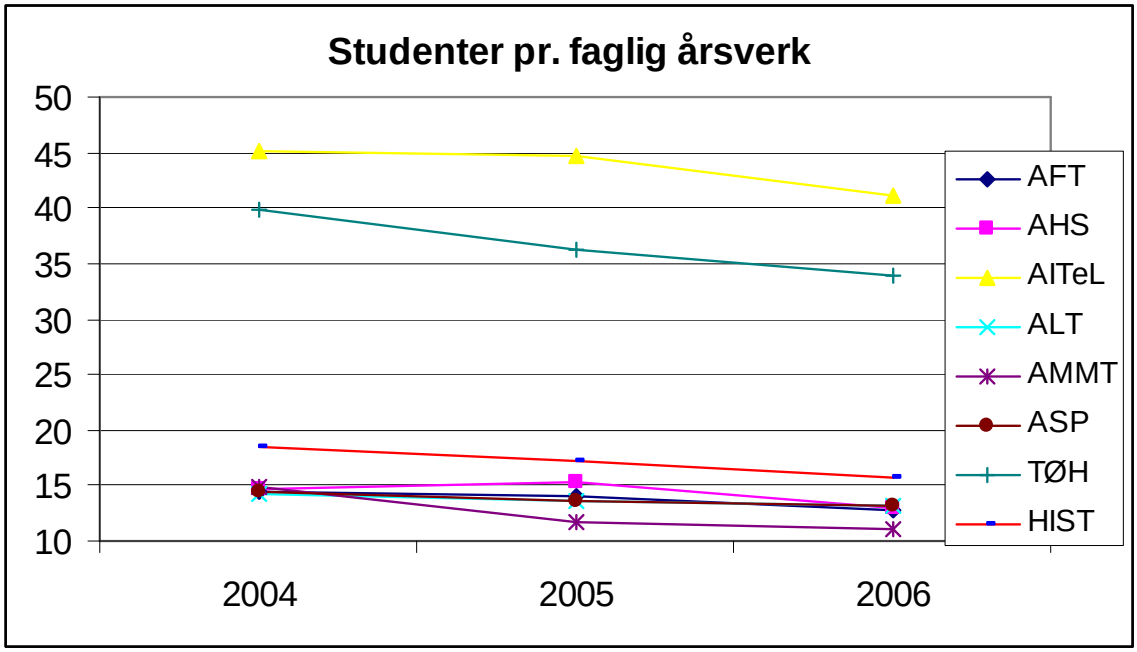

Tilstrekkelig tilgang på kvalifisert faglig personale er et viktig element i en students opplevde læringsmiljø. Studenter pr. faglig årsverk benyttes som indikator både av KD og i høgskolens måltavle. Som det framgår av figur KD-U 1.2.2, er det betydelige forskjeller mellom de ulike avdelingene i høgskolen[1]. For 2007 er det fastsatt et resultatmål på 17 studenter pr faglig stilling. Om en sammenligner med 2006, ligger 5 avdelinger under dette, mens to avdelinger ligger betydelig over. Ulikheter i utdanningens egenart, mengde av påkrevd en-til-en undervisning etc., tilsier at det alltid vil være forskjeller. Forskjellene som framkommer kan også være resultat av sviktende studentrekruttering, at bare høststudenter telles og at andre grupper enn studenter (for eksempel forkurs) ikke er inkludert.

Indikatoren kan i noen grad sies å synliggjøre målkonflikter. Et lavt forholdstall kan være ønskelig ut fra størst mulig tilgjengelighet av fagpersonale for studentene, alternativt kan et lavt

[1] Indikatoren er beregnet direkte av DBH. Vi forstår det slik at timelærere ikke er med i denne beregningen. Dette kan ansees som en svakhet, men ikke entydig. Det er ikke gitt at timelærere kommer i tillegg til rapporterte faste årsverk, de kan også komme i stedet for. HiST har bare rapportert timelærerressurser til DBH for 2006, høgskoledirektøren har derfor ikke vurdert det hensiktsmessig å gjøre noen egen beregning for HiST inkludert timelærere. Det vil bli vurdert om dette er et bedre mål når datagrunnlaget er mer fullstendig.

forholdstall sees som dårlig ressursutnyttelse. I målet for 2007 er disse hensynene forsøkt balansert.

Bestilling, studenter pr faglige årsverk:
Avdelingene fastsetter konkrete målsettinger på avdelingsnivå (tall i måltavla, med eventuelle vurderinger av spørsmålet i Planmal)

Delmål KD 1.3

Høgskolene skal ha internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

		Resultat			Resultat-mål
RI-nr:	**Resultatindikator**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
HiST-U1.3.1	Prosentvis andel som reiser ut i forhold til gjennomsnittlig årskullstørrelse				
KD-U 1.3.2	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud			33	30

Indikatoren for studentutveksling er endret (periodisering og definisjon) forhold til det som ble benyttet for siste kvalitetsrapport. I den nye indikatoren inngår utveksling med en varighet på både under og over 3 mnd, den omfatter også utveksling innen praksis, men all utveksling skal være avtalefestet. Det har ikke vært mulig å foreta nye beregninger i forbindelse med at denne saken ble utarbeidet. Høgskoledirektøren vil derfor komme tilbake til dette.

I handlingsplan for internasjonalisering er det fastsatt et mål på at 10 % av årskullet skal ta deler av sin utdanning i utlandet, og at det skal være balanse i inn- og utreisende studenter. Kvalitetsrapportene viser at dette målet i stor grad er oppfylt om en ser på den samlede mobiliteten. Om en ser på avtalebasert utveksling over 3 måneder (jf. finansieringsmodellen) gjenstår det en del. Det er etter hvert utviklet flere engelskspråklige emner i de ulike fagmiljøene. For å tiltrekke flere utenlandske studenter, er det viktig at dette arbeidet fortsettes.

Det har de senere årene vært avsatt sentrale midler bl.a. til utvikling av engelskspråklig studieportefølje. Avdelingene har søkt om disse midlene og søknadene har vært behandlet av Internasjonalt forum. Søknadsprosedyrene legges nå om slik at avdelingene må søke om slike midler i den ordinære budsjettsaken.

Høgskolestyret uttalte forventninger:

- at det fortsatt arbeides målbevisst for å motivere flere studenter til å dra nytte av muligheten for å ta deler av utdanningen innenfor porteføljen av samarbeidsavtaler,
- at det legges til rette for utveksling gjennom målrettet tilrettelegging i fag-/studieplaner,
- at det fortsatt prioriteres ressurser til utvikling av en portefølje av emner som undervises på engelsk.

Delmål HiST 1.4

Resultater fra FoU brukes direkte i undervisning, mot samarbeidspartnere og praksisfelt og i studentprosjekt.

		Resultat			Resultat-mål
RI-nr:	**Resultatindikator**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
HiST-U1.4.1	Andelen undervisning (%) i bachelorprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse				
HiST-U1.4.2	Andelen undervisning (%) i masterprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse				

Undervisningen ved HiST skal være forsknings- og utviklingsbasert. FoU-basert undervisning ivaretas ved at faglige ansatte selv har et aktivt forhold til FoU. Det ivaretas også ved at studentene får ta aktivt del i denne aktiviteten på ulike måter, at studentene til en hver tid presenteres for den nyeste kunnskapen innenfor sitt fagområde og at studentene stimuleres til kritisk refleksjon. Andel undervisning i studieprogrammene foretatt av personale med minst førstestilling vil bl.a. være et uttrykk for dette.

Strategiske studieplasser

Høgskolen har et begrenset antall studieplasser, såkalte strategiske studieplasser, som ikke er allokert til bestemte utdanninger på permanent basis. Disse har blitt fordelt år for år etter søknad. Etter hvert har bruken av disse plassene utviklet seg i to retninger. Dels har de blitt tildelt samme område over flere år, og dels har det vært manglende interesse for å søke på plassene. Dels har det også vært et problem at det har blitt for lav produksjon på disse tiltakene i forhold til allokerte studieplasser.

Høgskolestyret vil beholde strategiske plasser som et virkemiddel for omdisponering av utdanningskapasitet, og utvikling av nye tilbud, men det vil gjøres endringer i måten plasser tildeles på. En beholder prinsippet om at strategiske plasser skal være midlertidige. Dette innebærer at når nye utdanninger er finansiert gjennom slike plasser, må det i løpet av tildelingsperioden må gjøres en vurdering av om tiltaket skal avvikles eller videreføres gjennom permanent omdisponering fra andre utdanninger.

Høgskolestyret legger følgende til grunn for tildeling av strategiske plasser fra høsten 2008:

- **Avdelingen søker om tildeling av strategiske studieplasser i de ordinære budsjettforslagene (egne søknadsfrister, jfr Planmal avsnitt I).**
- Strategiske studieplasser tildeles for en periode på tre år. Det vurderes nærmere om alle plasser skal tildeles for tre år allerede i 2008, eller om det innarbeides en faseforskyvning.
- Det vil bli stilt krav om vurdering av tiltakene i tråd med retningslinjer i kvalitetssystemet.
- I løpet av tildelingsperioden må det framlegges en plan for videre permanent finansiering av tiltaket, eller treffes en beslutning om avvikling

Fordeling opptakstall

Fordeling av opptaksrammer tas inn i de ordinære plan- og budsjettprosessene. Dette gjøres nå ved at avdelingene fremmer forslag til opptaksrammer i Planmal (jfr denne), med frist 7. oktober d.å.

Gjennom arbeidet med ny budsjettfordelingsmodell vurderer høgskoledirektøren å gjeninnføre et mål for studieplasser som letter kommunikasjonen om kapasitetsfordeling, opptakstall etc.

I et flerårig planperspektiv er det også viktig å legge langsiktige føringer for fordeling av opptaksrammer, arbeid med etablering/nedlegging av utdanninger og tilpasning av fagmiljø til endringer i studieporteføljen.

Bachelorprogram

Bachelorprogrammene utgjør stammen i høgskolens utdanningsportefølje. Det aller vesentligste av utdanningskapasiteten er knyttet til disse utdanningene, og det legger beslag på størstedelen

av de faglige ressursene knyttet til undervisning. De representerer også det aller viktigste elementet i utdanningskomponenten i KDs finansieringsmodell.

Høgskolestyret ser det som avgjørende at høgskolen samlet og over tid klarer å utnytte den utdanningskapasiteten som er knyttet til grunnutdanningene fullt ut. Det er en utfordring for høgskolen å dyktiggjøre seg i omdisponering av utdanningskapasitet i takt med endrede behov i arbeidslivet og søkermassen. Styret er på den ene siden opptatt av at en ikke skal la kortsiktige popularitetsbølger i søkermassen styre allokeringen av studieplasser i for stor grad, på den andre siden er langsiktig tilpasning viktig både for å sikre inntektsgrunnlaget og effektiv ressursutnyttelse.

Styret vil derfor signalisere det i årene framover vil måtte legges noe større vekt på for eksempel søkergrunnlaget ved fordeling av utdanningskapasitet. Et eksempel i så måte er at en tidligere har varslet behov for nedbygging av matteknologi på grunnlag av søkersituasjonen. En vil komme mer eksplisitt tilbake til dette i omtalen av enkelte avdelinger, og gjennom dialog i budsjettarbeidet.

Mastergradsprogram

Masterprogrammene utgjør en liten del av høgskolens samlede portefølje, men likevel en viktig del. Det er fastsatt klare strategiske mål for omfanget av mastergradsutdanninger. På samme måte som for grunnutdanningene, vil langsiktig rekrutteringsgrunnlag være en parameter ved fordeling av opptaksrammer. Sviktende rekruttering over tid vil få betydning for tildeling av opptaksrammer.

Høgskolen har en rekke mastergradstilbud i samarbeid med andre institusjoner. Samarbeidet fungerer i hovedsak etter varianter av en modell hvor HiST er underleverandør til en gradstildelende institusjon. Det bør legges vekt på å konvertere disse til fellesgrader.

Høgskolen har søkt om akkreditering av en ny masterutdanning, teknologiledelse, med sikte på opptak fra 2008. I budsjettsaken må det framlegges en klar plan for omdisponering av studieplasser til dette tilbudet. Styret vil be høgskoledirektøren vurdere om en av dekanene bør tillegges ansvaret for å fremme et samlet forslag.

Videreutdanning

Høgskolen benytter noe av sin utdanningskapasitet til videreutdanninger av ulik type. Ikke for noen av disse er det fastlagt aktivitetskrav fra KD. Det er likevel en underliggende forståelse av at enkelte utdanning har en egen tildeling i statsbudsjettet, for eksempel psykisk helsearbeid.

For videreutdanning som ikke fører fram til en grad, er det legitimt å finansiere utdanningen ved egenbetaling av studentene, eller ved oppdrag. Dette gir en valgsituasjon på finansieringssiden som en ikke har når det gjelder grunnutdanninger og mastergrader (unntak for erfaringsbaserte mastergrader). For å skaffe rom for budsjettfinansiering av nye tiltak på bachelor og masterprogram, kan det være behov for å større deler av videreutdanningsporteføljen over til selvfinansierte opplegg. Blandet finansiering kan være mulig, men styret er av den oppfatning at rendyrkede finansieringsformer er å foretrekke. Blandingsfinansiering kan gi utilsiktede effekter for eksempel i rapporteringssammenheng.

Høgskolestyret legger følgende til grunn for budsjett og planer for alle avdelingene:

- For alle budsjettfinansierte utdanninger skal opptaksrammer fastsettes av styret, eller av rektor etter eget delegasjonsvedtak.
- **Avdelingene fremmer forslag om opptaksrammer for ordinære utdanninger, og strategiske studieplasser (se Planmalen).**
- **For utdanninger med sviktende rekruttering kan avdelingene bli bedt om å fremme alternative forslag med konsekvensvurderinger. Vi ber avdelinger der dette er aktuelt komme med vurderinger (i Planmalens avsnitt III).**
- **Når avdelingene ber om budsjettfinansiering av videreutdanningstilbud, skal det samtidig følge en analyse av muligheten for finansiering gjennom egenbetaling/oppdrag.**

- Fra høsten 2008 tildeles strategiske plasser for en periode på tre år, dog slik at faseforskyvning kan innarbeides. Ved tildeling knyttes det krav til evaluering i tråd med retningslinjer i kvalitetssystemet

- Avdelingene bes om å signalisere planer for etablering/avvikling av utdanninger for hele planperioden, med tentativ tidsangivelse.
- For 2008 må det arbeides særskilt med å omdisponere studieplasser til master i teknologiledelse. AFT får et særskilt oppfølgingsansvar for dette.

2.2 Strategiområdet - Forsknings- og utviklingsarbeid

Oppsummering

(Følgende bestillinger skrives inn som tall (måltavlen) og tekst (planmalen)):

- **Det skal utarbeides konkrete mål for hvert av de sentrale forskningsstrategiske satsningsområdene. Avdelingene bes om å fremme konkrete forslag for sine respektive områder og hvilke kriterier som bør legges til grunn.**
- Avdelingene har ansvar for å konsentrere innsatsen i de avdelingsvise satsingene, for å oppnå best mulige resultater. **Det bes om at det også fastsettes konkrete mål for de avdelingsvise satsingene.**
- Minst 25 % av den vitenskapelige arbeidsressursen i HiST skal brukes til forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Dette inkluderer både faglige årsverk og stipendiatårsverk, men for å følge utviklingen særskilt innen disse to kategoriene bes det om at det fastsettes ambisjonsnivå for hver av disse.
- Det forentes en økning i publisering på nivå 1 og nivå 2.
- **Avdelingene bes sørge for at alle PhD-stipendiater ved HiST oppgir HiST som sin adresse, og se til at det avsettes tid til publisering og formidling når FoU-tid blir allokert.**
- Det forventes at avdelingene arbeider for å styrke sine muligheter til å få tilslag på eksternt finansierte prosjekter.
- Styret har en klar ambisjon om å redusere gjennomføringstiden i doktorgradsutdanningene. **Avdelingene har ansvar for å følge dette særskilt opp.**
- HiST har som mål at FoU skal ha internasjonal kvalitet, og utveksling av faglige ansatte anses som et viktig virkemiddel for å bidra til å nå målet. Avdelingene bes om å oppfordre og legge til rette for utveksling både av studenter og lærere.

Hovedmål

FoU 2: Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet og har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder.

Delmål KD 2.1

Høgskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.

		Resultat			Resultat-mål
RI-nr:	**Resultatindikator**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
HiST-FoU 2.1.1	Totalt antall publikasjonspoeng nivå 1 og nivå 2	29,5	43,4	36,3	70
HiST-FoU 2.1.2	Antall doktorgradsavhandlinger	4	3	5	
KD-FoU 2.1.3	NFR-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsårsverk	5.839	3.428	6.837	10.588
KD-FoU 2.1.4	EU-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsårsverk	4.063	1.904	5.581	10.588
HiST-FoU 2.1.5	Andelen (%) av faglige årsverk (eksl stipendiater) til FoU				
HiST-FoU 2.1.6	Antall FoU-årsverk utført av stipendiater				

Publisering
HiST har som mål å bli blant de 5 største høgskolene når det gjelder antall publikasjoner og formidlinger pr fagårsverk. Dette er et svært ambisiøst mål – publikasjonsregistreringene for 2006 plasserer HiST på en delt 12-plass blant landets høgskoler. Lignende sammenlignbar oversikt over formidlingsaktiviteten har vi ikke, men vi har grunn til å tro at vi ennå har betydelig underrapportering av formidlingsvirksomheten. Avdelingene bes sørge for at alle PhD-stipendiater ved HiST oppgir HiST som sin adresse, og se til at det avsettes tid til publisering og formidling når FoU-tid blir allokert.

Figur HiST-FoU 2.1.1

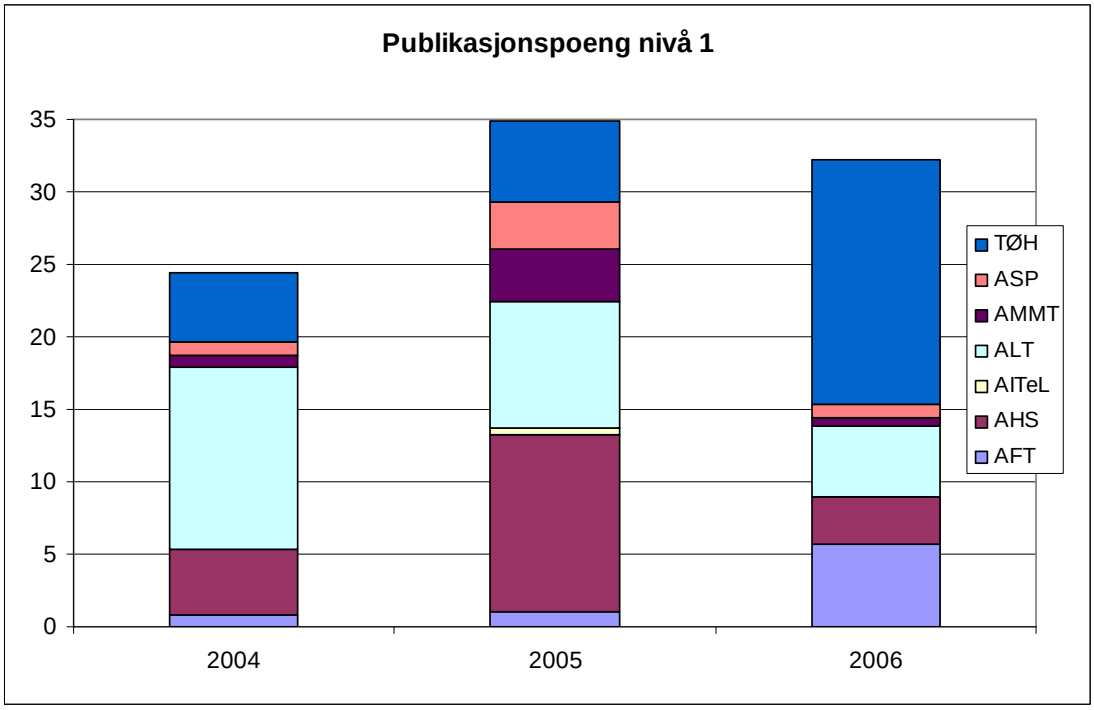

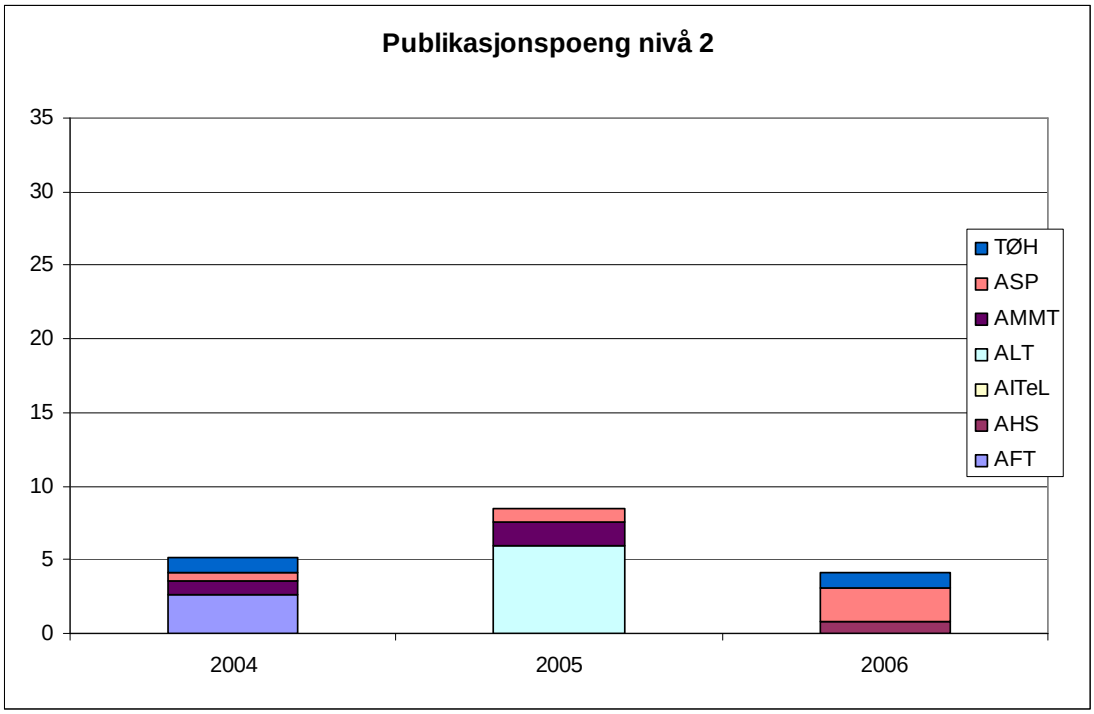

Tid til forsknings- og utviklingsarbeid
HiST har programfestet at minst 25 % av den vitenskapelige arbeidsressursen i HiST skal brukes til forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Data hentet fra Kvalitetssystemet viser at det er stor variasjon mellom avdelingene, fra 8% ved AFT i 2005 til ca 30% ved TØH samme år. FoU-forum arbeider med å utarbeide en definisjon for FoU-tid og hvilke kriterier som inngår i dette. Trolig har avdelingene ved registreringen benyttet ulike kriterier som kan ha medført at tallene ikke er sammenlignbare. Høgskoledirektøren kommer tilbake til dette til høsten.

FoU-tid i % av faglige tilsattes arbeidstid – inkl. alle stipendiater

ÅR	AFT	AHS	AITeL	ALT	AMMT	ASP	TØH
2003	Ureg.	Ureg.	18,4	Ureg.	Ureg.	Ureg.	Ureg.
2004	Ureg.	Ureg.	20,8	32	25	Ureg.	Ca 30
2005	8	19	23,1	38	25	17,2	Ca 30

Det er en utfordring å få tatt ut FoU-tiden slik at den blir utnyttet best mulig, og avdelingene bes om å legge til rette for dette.

Eksternfinansiert virksomhet
Gjennom høgskolens målbevisste oppbygning av robuste forskningsmiljøer, og ved samarbeid med andre velrenommerte forskningsgrupper, skal HiST styrke sine muligheter til å få tilslag på forskningsmidler fra så vel NFR og EU som fra andre finansieringskilder.

Tabellen og grafen under viser NFR tildelinger pr faglig årsverk pr avdeling

	2004	2005	2006
HA*	3 435	1 606	2 759
AHS	4 820	2 110	-
AITeL	4 286	-	-
AMMT	-	-	2 878
ASP	-	-	11 439
AFT	-	2 184	3 183
TØH	14 111	13 356	18 219
HiST	5 841	3 430	6 830

Tildeling til HA er fordelt på alle faglige tilsatte ved HiST

Figur KD-FoU 2.1.3

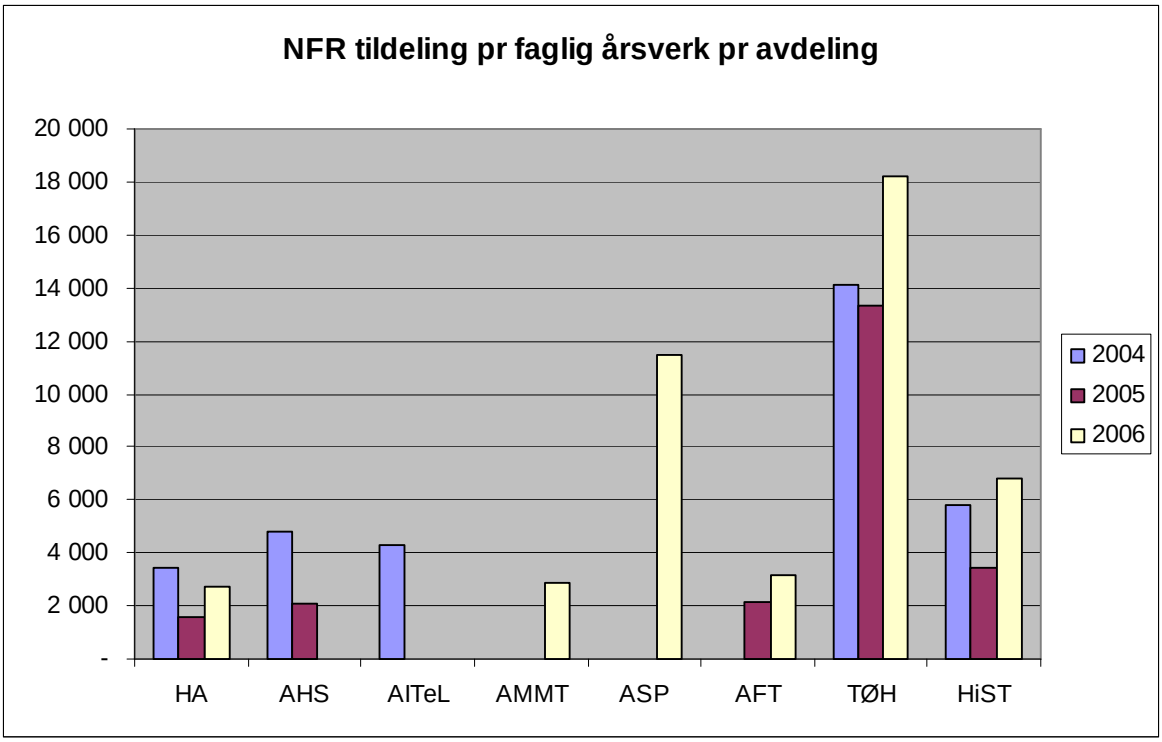

Tabellen og grafen under viser EU tildelinger pr faglig årsverk pr avdeling

	2004	2005	2006
HA*	934	704	969
AFT	17 671	6 468	23 475
ALT		167	1 680
AMMT			469
HiST	4 059	1 903	5 578

* Tildeling til HA er fordelt på alle faglige tilsatte ved HiST

Figur KD-FoU 2.1.4

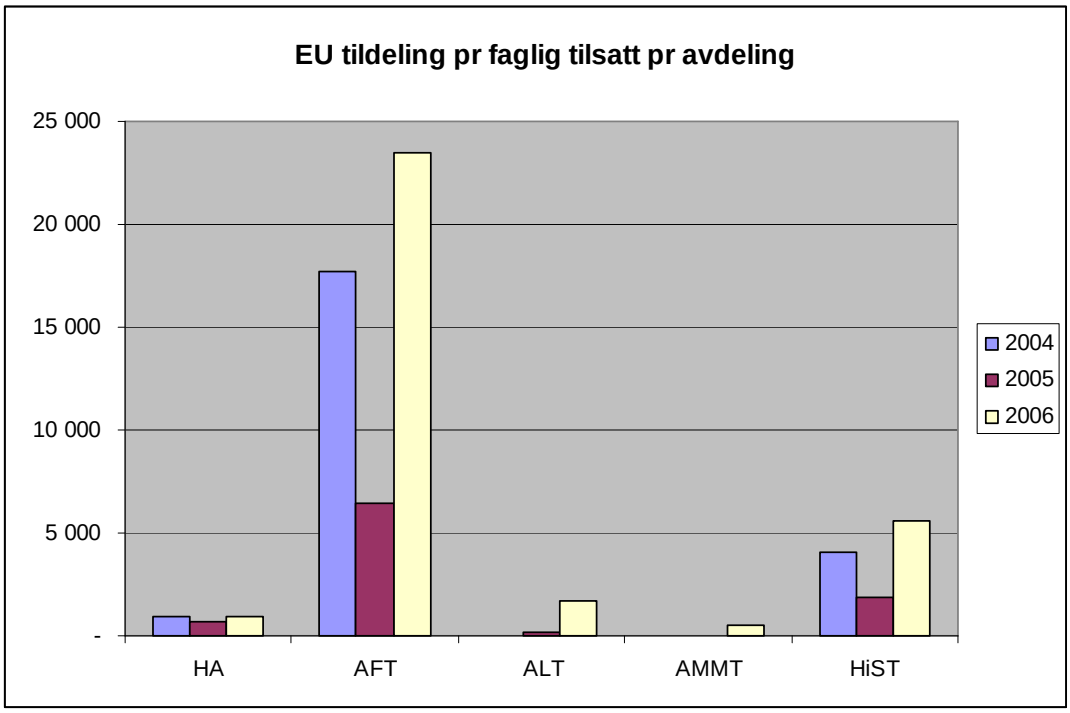

Delmål KD 2.2

Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høgskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.

		Resultat			Resultat-mål
RI-nr:	**Resultatindikator**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
HiST-FoU 2.2.1	Netto gjennomføringstid for tilsatte i doktorgradsstipend				
KD-FoU 2.2.2	Utveksling av ansatte via programavtaler	39	41	51	

HiST har ikke egen doktorgradsutdanning i dag, men i strategisk plan står det en målsetting om at en bør vurdere å etablere dr.gradskurs i samarb med NTNU innen øk/adm og matematikk fagdidaktikk. Dette følges opp mot de avdelingene det gjelder.

Høgskolen har imidlertid mange i et doktorgradsløp, men det er en utfordring å få disse gjennom på normert tid. Det er behov for å følge utviklingen i dette nøye, og det er derfor utviklet en resultatindikator (HiST-FoU 2.2.1) som viser netto gjennomføringstid for tilsatte i doktorgradsstipend. I tabellene er tiltredelses/opptaksår til den enkelte. Erfaringsmessig kan avdelingene grunnet en vanskelig rekrutteringssituasjon ha hatt stillingene ledige i flere år, noe som medfører en økning i ubrukte midler.

Oversikt over øremerkede stipendiatstillinger finansiert fra Kunnskapsdepartementet

ÅR	AFT	AHS	AITeL	ALT	AMMT	ASP	TØH	SUM
1999				1				1
2000				1				1
2001				1				1
2002	1							1
2003		2	1	2		1	1	7
2004	1	2	1	2	1	1	2	10
2005	2		1				1	4
2006				1	1	1	1	4
2007	1	1			2			4
SUM	**5**	**5**	**3**	**8**	**4**	**3**	**5**	**33**

Fast tilsatte med 50% dr.stip.finansiering fra FoU-midlene(nye i 4-årsløp)

ÅR	AFT	AHS	AITeL	ALT	AMMT	ASP	TØH	SUM
1999		1		1				2
2000								0
2001		1			1			2
2002		2		2				4
2003				2		1		3
2004		1			1	1		3
2005		1						1
2006		2			3	3		8
2007		2						2
SUM	**0**	**10**	**0**	**5**	**5**	**5**	**0**	**25**

ASP har i tillegg 2 finansierte på NFR-prosjekt (SHP) fom 2006.

Gjennomstrømming i doktorgradsutdanningen

Gjennomstrømming i doktorgradsutdanningen har også vårt departement oppmerksomhet rundt, selv om KD ikke har satt denne inn i måltavlen. Basert på de erfaringer vi har, ser vi imidlertid behov for å ha oppmerksomhet på dette med en klar ambisjon om å øke gjennomføringstiden i doktorgradsutdanningene. **Avdelingene må fastsette resultatmål for netto gjennomføringstid for tilsatte i doktorgradsstipend (dvs korrigert for fødselspermisjoner og legemeldt sykefravær, jfr måltavlen).**

Utveksling av faglige tilsatte

HiST har en ambisjon om at FoU skal ha internasjonal kvalitet . Utveksling av faglige ansatte anses som et viktig virkemiddel for i bidra til å nå målet. Vi ser en positiv utvikling, og avdelingene bes om å oppfordre og legge til rette for utveksling både av studenter og lærere.

Figur KD-FoU 2.2.2

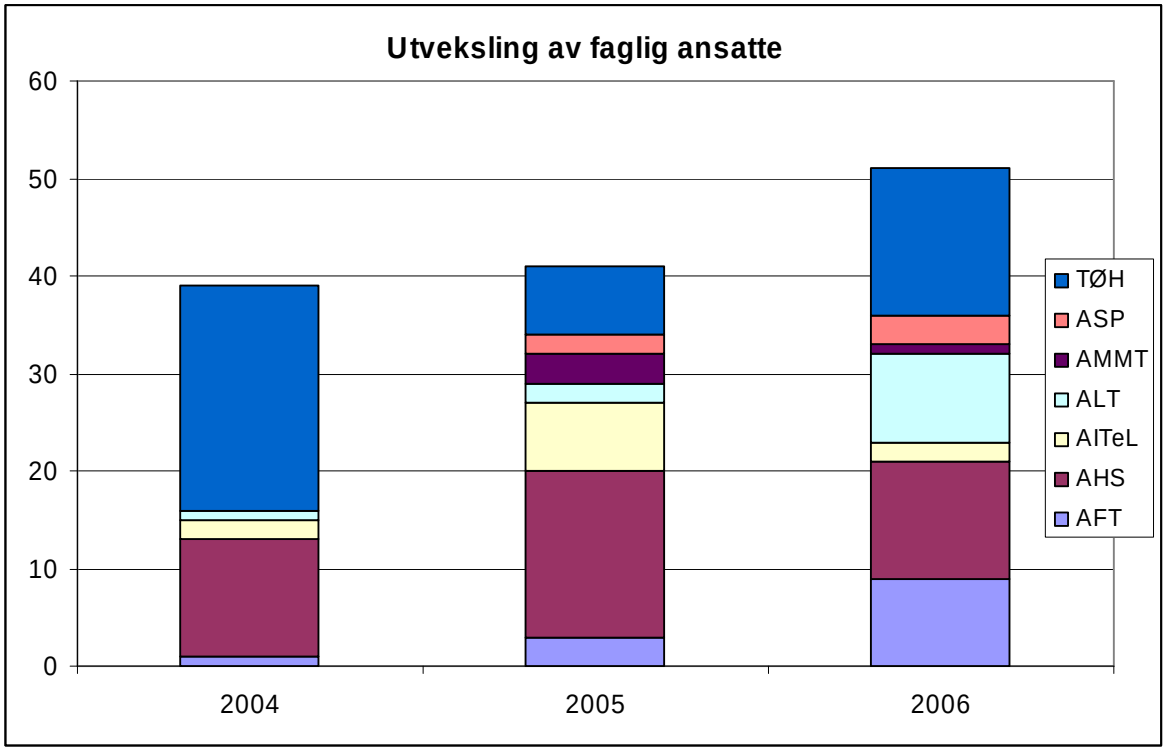

2.3 Strategiområdet - Samfunnet

Oppsummering

- **All formidlingsaktivitet skal registreres fra og med 2008**
- Det må arbeides med å sikre god datakvalitet for eksterne og delvis eksternt finansierte studieprogram
- Høgskolens synlighet og rennomé styrkes gjennom økt vekt på formidlingsaktivitet
- Det må arbeides videre med utvikling og oppfølging av samarbeidsavtaler med viktige samarbeidspartnere

Fokusområder – samfunnet

- HiST skal være en sentral samarbeidspartner for privat og offentlig sektor i regionen innenfor etter- og videreutdanning. Innenfor utvalgte fagområder skal HiST være en stor aktør og en sentral bidragsyter til økt kompetanse også på nasjonalt nivå. Avdelingene bes om å arbeide aktivt med dette og bidra til å profilere HiST på en god måte.
- Det skal sikres god relevans i alle studieprogram basert på gode tilbakemeldingsrutiner fra yrkesfeltet via brukerundersøkelser, profesjonsforskning og tett samarbeid om praksisstudier. Det arbeides godt og systematisk ved avdelingene, og dette arbeidet videreføres.
- HiST skal samarbeide med partnere innenfor næringsliv og offentlig forvaltning for å oppnå god relevans i forhold til regionale kompetansebehov. Gjennom videreutvikling av studieporteføljen og FoU er dialog med regionens offentlige og private bedrifter viktig. Dette berører i stor grad ett av fokusområdene under strategiområdet utdanning som omhandler videreutvikling av høgskolens studieportefølje. Det vises til dette.

Hovedmål

F 3: Høgskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid samt medvirke til innovasjon og verdiskaping basert på disse resultatene

Delmål KD-S 3.1

Høgskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU- virksomheten.

KD har så langt ikke tatt i bruk indikatorer for formidling. Vi anser det imidlertid som viktig å begynne å arbeide i retning av å bedre datagrunnlaget og få økt oppmerksomhet om vårt samfunnsoppdrag og hvordan vi forvalter dette. Noen av de foreslåtte indikatorene for HiST står i grått. Det betyr at disse antagelig først vil bli tatt i bruk i 2009, dvs at avdelingene ikke trenger å fastsette resultatmål for 2008, men neste år for 2009. Det som imidlertid er viktig, er å registrere aktiviteten fra 2007 av for å sikre god datakvalitet når resultatmålene skal fastsettes.

KD endret finansieringen for delvis bevilgningsfinansierte studiepoeng inneværende år. Det er viktig at de avdelingene som tilbyr slike emner, beregner og registrerer dette i FS på en riktig måte.

Når det gjelder omfanget av ekstern finansiert virksomhet samt mottatte forretningsidéer mv, har vi gode data. Det skal utarbeides en handlingsplan for innovasjon og regional utvikling som forhåpentligvis vil bidra til at innsatsen også konsentreres på dette området.

Indikator 3.1.6 om studentprosjekt ligger i Kvalitetssystemet, og er viktig for å nå målsettingen om at HiST skal bidra til regional utvikling, både innenfor privat og offentlig sektor.

Det er utarbeidet samarbeidsavtaler med mange av våre viktigste samarbeidspartnere. Det er viktig at disse følges opp, og at det utarbeides nye avtaler med de av våre samarbeidspartnere vi så langt ikke har avtale med.

		Resultat			**Resultat-mål**
Resultat-indikator	**Resultatindikatorer**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
HiST-S 3.1.1	Antall foredrag på brukerretta konferanser	12	13	9	
HiST-S 3.1.2	Bidrag i arrangement rettet mot allmennheten	1	1 9		

Delmål KD-S 3.2

Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskaping.

		Resultat			**Resultat-mål**
RI-nr	**Resultatindikatorer**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
HiST-S 3.2.1	Eksternt finansiert produksjon av studiepoeng av total produksjon	8	8	5,9	
HiST-S 3.2.2	Omfanget av ekstern finansiert virksomhet	27 505	33 565	33 873	
HiST-S 3.2.3	Mottatte forretningsidéer og oppstart av nye selskaper/lisensieringsavtaler basert på disse.	9	15	15	
HiST-S 3.2.4	Antall studentprosjekt i samarbeid med næringsliv og offentlig sektor				

Tabellen og grafen under viser inntekter fra EFV fordelt pr avdeling i perioden 2004 – 2006 (tall i 1000).

	2004	2005	2006
AFT	3 073	3 386	6 075
AHS	3 383	2 882	5 026
AITeL	1 071	3 400	4 723
ALT	6 203	8 732	7 961
AMMT	3 404	2 259	2 398
ASP	8 307	10 815	6 245
TØH	519	1 607	783
HA	1 819	484	662
HiST	**27 505**	**33 565**	**33 873**

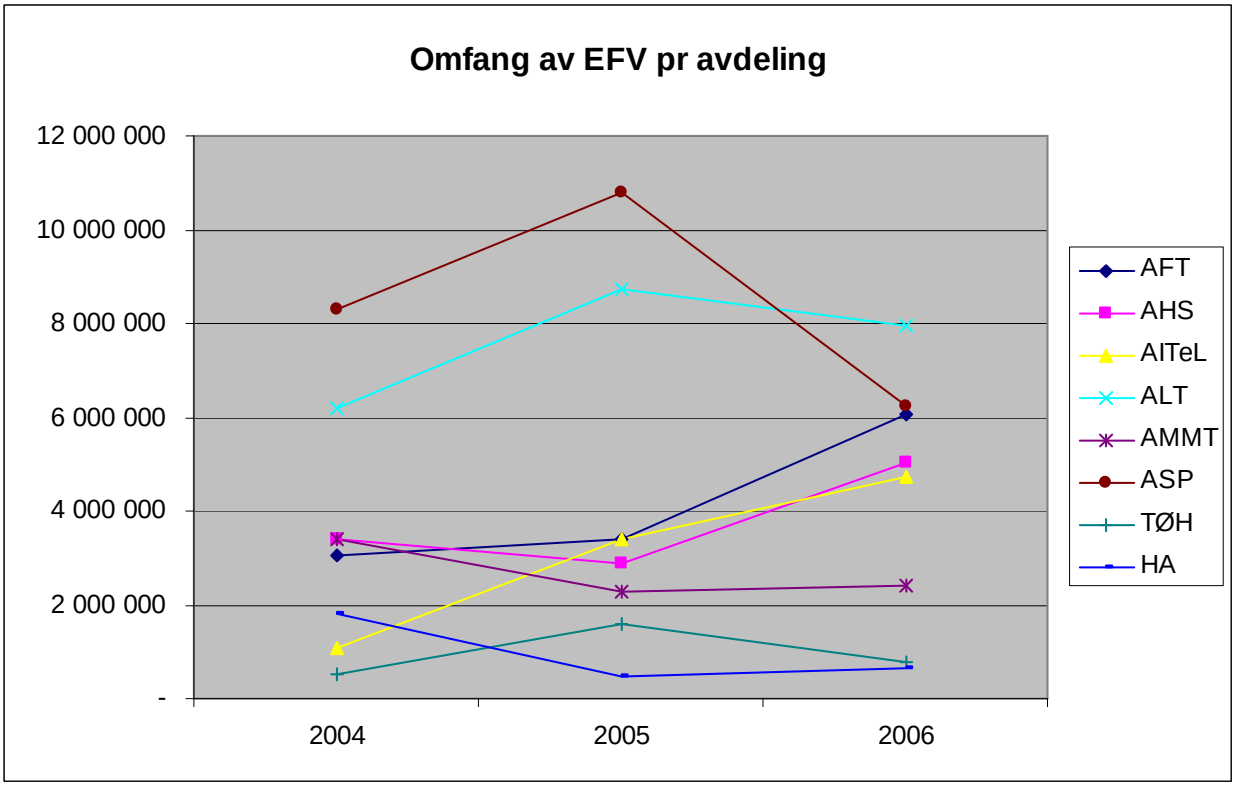

Delmål HiST-S 3.3

HiST skal øke fokuset både på forskerrettet og brukerrettet forskningsformidling så HiST blir mer synlig for samfunns- og næringsliv

		Resultat			Resultat-mål
RI-nr	**Resultatindikatorer**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
HiST-S 3.3.1	Antall artikler i fagtidsskrift	2	3	2	
HiST-S 3.3.2	Antall lærebøker	1	6	0	
HiST-S 3.3.3	Antall bidrag i massemedia	12	13	9	
HiST-S 3.3.4	Antall aviskronikker	12	6	1	

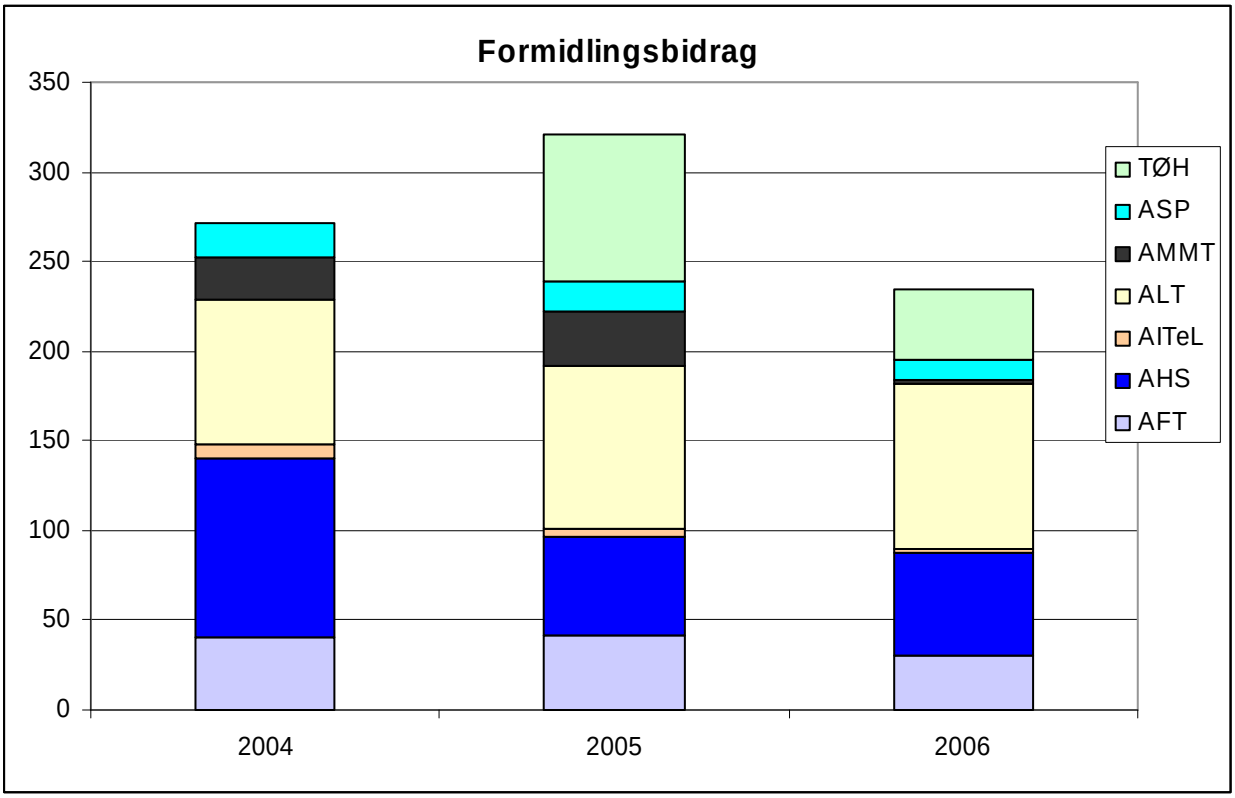

2.4 Strategiområdet - Effektiv organisasjon

Oppsummering

(Vurderingene skrives inn i Planmal, avsnitt III):

- **Det er forventet relativt stor avgang de kommende år grunnet stor andel eldre arbeidstakere. Dette er en utfordring mht å rekruttere dyktige medarbeidere i et stramt arbeidsmarked. Samtidig gir den store avgangen også muligheter til å bygge opp nye fag- og satsingsområder, og få en kompetanseprofil som er tilpasset og samsvarer godt med høgskolenes primæroppgaver i årene som kommer. Avdelingene bes om å gi en vurdering av situasjonen i et kortsiktig og et langsiktig perspektiv, både utfordringer og tiltak knyttet til rekruttering samt hvordan utnytte det handlingsrommet stor avgang vil gi strategisk.**

- **I sak 36/07 er det redegjort for ordningen med tjenestefri med lønn for arbeidstakere over 62/65 år. Høgskolen selv kan utvide ordningen dersom de ønsker det gjennom å inngå avtale med tjenestemannsorganisasjonene. Det er i saken regnet på kostnadene ved en utvidelse av ordningen. Vi ber avdelingene**

vurdere konsekvensene av en slik utvidelse og komme med synspunkter/tilråding på hvorvidt høgskolen bør utvide ordningen. Argumentene i mot en slik utvidelse vil i all hovedsak være av økonomisk art.

- **Styret har fastsatt en rekke tiltak for å bidra til redusert sykefravær. Avdelingene bes om å gi en vurdering av situasjonen.**

- **En stor andel av budsjettet går til husleie. Avdelingene oppfordres til å vurdere om å få inn eksterne leietakere inn i bygningsmassen (eksternfinansiert virksomhet), evt vurdere andre arealeffektiviserende tiltak.**

Fokusområder – Effektiv organisasjon

Omdisponering av ressurser fra drift og administrasjon til fag

HiST har en målsetting om at det skal frigjøres ressurser fra drift og administrasjon til faglig aktivitet. I dette ligger at HiST skal ha en effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer. Det igangsettes et prosjekt med en gjennomgang av de administrative arbeidsprosessene over sommeren, og hovedmålsettingen er å få til en tydeligere rolleavklaring både vertikalt og horisontalt i organisasjonen, unngå dobbeltarbeid, effektivisere arbeidsprosessene ved bedre utnyttelse av den teknologien vi har tatt i bruk, riktig kompetanse i de ulike funksjonene mv. Andelen av budsjettet til husleie er relativt sett høy, og dette skyldes bl.a. at en del av våre areal er lite arealeffektive. Dersom man ser på fordelingen ved de ulike avdelingene sett i forhold til antall registrerte studenter, ser vi store forskjeller. En oppfordring til avdelingene vil derfor være å se på om det er mulig å få inn eksterne leietakere inn i bygningsmassen (eksternfinansiert virksomhet), evt vurdere andre arealeffektiviserende tiltak.

Lederutvikling

HiST skal ha en ledelse som sikrer helhetstenkning, prioritering og gjennomføringsevne. Det skal høsten -07 igangsettes et program for lederutvikling ved HiST, og det forventes full oppslutning om programmet. I første omgang omfatter programmet rektorat, høgskoledirektør, dekaner og seksjonsdirektører. Fra våren 2008 inkluderes programansvarlige og administrative mellomledere på nivået under seksjonsdirektørene.

Bemanningstilpasning

HiST har som tidligere nevnt en målsetting om at det skal frigjøres ressurser fra drift og administrasjon til faglig aktivitet. I forbindelse med kutt i antall studieplasser og reduksjon i bevilgninger som følge av dette, vil det i samarbeid med tjenestemannsorganisasjonene bli utarbeidet retningslinjer for bemanningstilpasning ved HiST. Dette er føringer som omfatter hele virksomheten, og som skal ved behov for å tilpasse bemanningen til nye rammebetingelser, det være seg enten nye strategiske føringer eller endrede økonomiske betingelser. Det vises til eget vedlegg om bemanningstilpasning.

Sykefravær

Det er målsetting om å redusere sykefraværet ved HiST, og styret har fastsatt en rekke målsettinger for perioden:

1. Gjennomføre en medarbeiderundersøkelse som kan kartlegge trivselsfaktorer og årsaker til fravær.
2. Ha et hovedfokus på tiltak som kan forebygge sykefravær.
3. Sette av tilstrekkelig med midler til å foreta nødvendig ergonomisk tilpasning av de tilsattes arbeidsplasser.
4. Tettere oppfølging av den enkelte sykemeldte arbeidstaker.
5. I medarbeidersamtaler skal tema om sykefravær, forebyggende tiltak og eventuelle behov for oppfølging inngå som et fast punkt.
6. Kompetanseheving blant ledere med personalansvar om oppfølging av sykmeldte arbeidstakere.
7. Kompetanseheving blant personalmedarbeidere for å bistå ledelsen i oppfølging av sykmeldte arbeidstakere.

Den enkelte avdeling og høgskoleadministrasjonen skal foreslå resultatmål for både korttids- og langtids sykefravær gjennom innspill til plan- og budsjett for 2008 – 2010.

Sykefravær i % for de forskjellige aldersgrupper (2006)
(beregnet som "antall sykedager til aldersgruppe" som % av "antall mulige arbeidsdager til aldersgruppe

	Kvinner	Menn	K+M
16-20	0,0 %	0,0 %	0,0 %
21-29	3,3 %	0,1 %	1,5 %
30-39	9,2 %	3,1 %	6,5 %
40-49	6,4 %	2,2 %	4,9 %
50-59	6,8 %	3,1 %	5,3 %
60-69	8,2 %	6,3 %	7,2 %
Alle	**7,2 %**	**3,3 %**	**5,5 %**

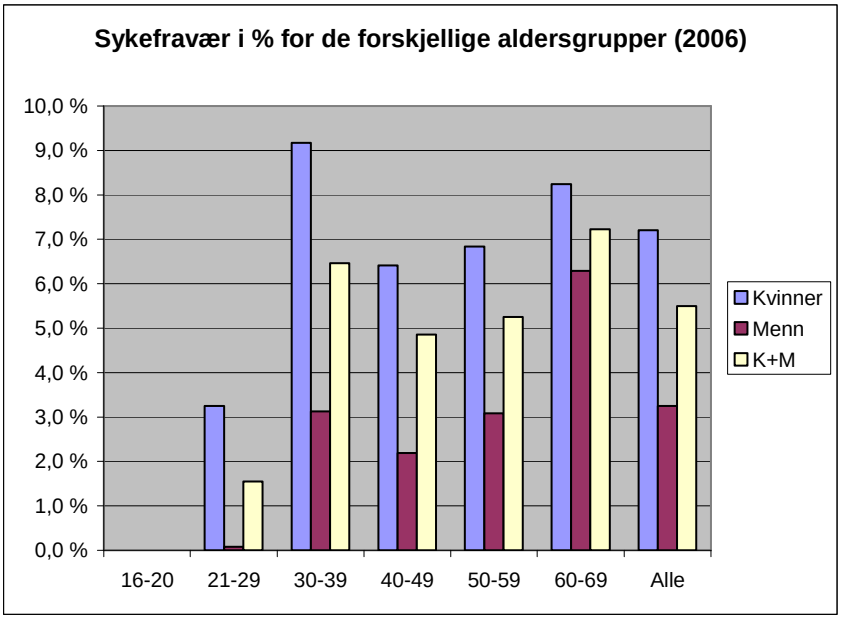

Alderssammensetning og seniorpolitikk
HiST har relativt mange av sine tilsatte i aldergruppen aldersgruppen 55 – 70 år. Det vises til dokumentasjon om dette Høgskolestyrsak 36/07. Pr. i dag er det 265 medarbeidere over 55 år i HiST.

Aldersprofilen reiser i hvert fall to sentrale problemstillinger:

- For HiST innebærer dette en betydelig utskifting av personale i kommende 5 - 10 årsperiode. De eldre arbeidstakerne har gjennomgående høy formell og reell kompetanse. Høyt kvalifisert kvalifisert personale innenfor flere fagområder vil være et knapt gode med sterk konkurranse om de beste kandidatene. Disse kandidatene vil også vite å prise sine tjenester, slik at HiST vil bli utfordret på bl.a. lønn og arbeidsbetingelser (FoU-tid, faglige reiser, internasjonale kontakter m.v.) Dette gjør det nødvendig å ha en bevisst rekrutteringsstrategi framover. Denne må i all hovedsak ha sitt utspring i fagmiljøene som er de som best kjenner "markedet".

  Samtidig gir den store avgangen også muligheter til å bygge opp nye fag- og satsingsområder, og få en kompetanseprofil som er tilpasset og samsvarer godt med høgskolenes primæroppgaver i årene som kommer.

  De enkelte avdelingene bes om å vurdere rekrutteringssituasjonen innenfor sine fagområder og redegjøre for tiltak som de har satt i verk, og som de ser som de mest aktuelle framover. Innspillene skal være en del av arbeidet med plan- og budsjettarbeidet.

- Den andre hovedutfordringen er knyttet til å ha en god personalpolitikk for eldre arbeidstakere i tråd med føringer og forventninger i avtalen om et inkluderende arbeidsliv. Eldre arbeidstakere har sine rettigheter knyttet til utvidet ferie og avtalefestet pensjon. Denne aldersgruppen atskiller seg imidlertid i liten grad fra yngre arbeidstakere

når det gjelder omfang av sykefravær. Det vises til eget vedlegg over andel sykefravær i de forskjellige aldersgruppene i HiST. En skal derfor være svært varsom med å fokusere på eldre arbeidstakere som et problem. På mange måter skulle det ligge godt til rette for å stå i stilling til pensjonsalder (67 år). Dette er imidlertid et valg som den enkelte arbeidstaker selv i all hovedsak må treffe.

I sak 36/07 er det redegjort for ordningen med tjenestefri med lønn for arbeidstakere over 62/65 år. Høgskolen selv kan utvide ordningen dersom de ønsker det gjennom å inngå avtale med tjenestemannsorganisasjonene. Det er i saken regnet på kostnadene ved en utvidelse av ordningen. Vi ber avdelingene vurdere konsekvensene av en slik utvidelse og komme med synspunkter/tilråding på hvorvidt høgskolen bør utvide ordningen. Argumentene i mot en slik utvidelse vil i all hovedsak være av økonomisk art.

Høgskolen har tidligere utarbeidet seniorpolitiske retningslinjer. Disse videreføres i all hovedsak.

Hovedmål

Høgskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.

Delmål KD-EO 4.1

Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder

		Resultat			**Resultat-mål**
RI-nr	**Resultatindikatorer**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
KD-EO 4.1.1	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings- og forskerstillinger	24,50 %	25,90 %	29,50 %	40 %

Fra og med 2007 vil resultatet bli spesifisert på avdelingsnivå. Fra og med 2008 vil resultatmålene bli spesifisert på avdelingsnivå. NOKUTs prosentandelskrav relaterer seg til faktisk bruk av førstekompetansen i undervisningen på det enkelte studieprogram, men dette blir for detaljert å ta inn i et plandokument på HiST-nivå. Avdelingene må sette seg mål for prosentandel undervisning foretatt av tilsatte med førstekompetanse på de ulike studieprogrammene.

Delmål KD-EO 4.2

Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

		Resultat			**Resultat-mål**
RI-nr	**Resultatindikatorer**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
KD-EO 4.2.1	Andel kvinner total og per stillingskategori	55,30 %	57,10 %	57,50 %	50 %
HiST-EO 4.2.2	Medarbeidertilfredshet				
HiST-EO 4.2.3	Sykefravær				

Fra og med 2007 vil resultatet i 5.2.1 bli spesifisert på avdelingsnivå / enhetsnivå. Fra og med 2008 vil resultatmål i 5.2.1 bli spesifisert på avdelingsnivå / enhetsnivå. Uten slik spesifisering vil kjønnsfordelingen innenfor de fleste stillingskategorier bli framstilt som meget god samtidig som de faktiske forhold er at kjønnsfordelingen er skjev innenfor flere av fagområdene.

Medarbeidertilfredshetsundersøkelse gjennomføres i november 2007. Undersøkelsen vil resultere i score-verdier. Undersøkelsen må følges opp gjennom tiltak. Det må vurderes nærmere om det kan settes resultatmål for 2008, eller om vi må vente til 2009. Resultatmål kan eventuelt utvikles som ledd i lederutviklingsprogrammet som starter høsten 07.

Delmål KD-EO 4.3

Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

		Resultat			**Resultat-mål**
RI-nr	**Resultatindikatorer**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**
KD-EO 4.3.2	Resultat EFV	995 000	494 000	2 500 000	2 500 000
HiST-EO 4.3.3	Avvik i forhold til budsjett				

III. Føringer for Avdeling for lærer- og tolkeutdanning

Innledning

Høgskolen ved avdelingene er gitt et samfunnsoppdrag av Kunnskapsdepartementet; undervisning, forskning, formidling og innovasjon/næringsutvikling. I dette kapittelet er primært den bevilgningsfinansierte aktiviteten belyst. **Avdelingen bes imidlertid om å fastsette forslag til konkrete mål, planer for gjennomføring og budsjett for både bevilgningsfinansiert virksomhet (hovedtildeling fra KD) og for den eksternfinansierte aktiviteten. Disse skrives inn i <u>måltavlene</u>, og de tekstlige vurderingene i <u>Planmal</u>.** Med eksternfinansiert aktivitet menes i denne sammenheng aktivitet som er finansiert utenom hovedbevilgningen fra KD (BFV-KD og andre departement/oppdrag, EFV; oppdrags og bidragsprosjekter.

Det er utarbeidet grunnlagsdata for bl.a. den utdanningsaktiviteten HiST tildeler graden til. Det er ønskelig at det utarbeides relevante måltall også for utdanningstilbud som man tilbyr i samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner. Måltavlen utvides i så fall med egne ark knyttet til disse.
Alle statlige virksomheter må vurdere vesentlighet og risiko ved igangsetting av tiltak. Det bes om at dette ivaretas i planarbeidet, jf vedlegg om risikovurdering.

I 2008 er det foreløpig estimert en hovedtildeling (BFV) til Avdeling for lærer – og tolkeutdanning på 54 822 (1000 kroner). Innenfor denne rammen skal den bevilgningsfinansierte del av samfunnsoppdraget ivaretas.

Avdelingen bes om å foreslå følgende for perioden 2008 – 2010 for hhv bevilgningsfinansiert virksomhet (hovedtildeling fra KD) og eksternfinansiert virksomhet:

- **Strategiske mål og tiltak som prioriteres i perioden samt finansieringen av disse**
- **Resultatmål for resultatindikatorene**
- **Vurdering/analyse av de oppsummeringspunkt og fokusområder som er omtalt i felleskapittelet**
- **Risikovurdering av foreslåtte mål og tiltak**
- **Årsbudsjett og langtidsbudsjett i forhold til planlagt aktivitet**

(Jfr rapporteringsdokumentene Planmal, Tallbudsjettmal og måltavlene, der disse bestillingene er nærmere strukturert.)

I den grad ny aktivitet har behov for tilførsel av friske midler, bes det om en finansieringsplan for dette (denne skrives eventuelt <u>kort</u> inn i Planmal, avsnitt IIII.

I Planmal

- **Foreslår avdelingen opptaksrammer for årene 2008-2010** (eget skjema vedlagt Planmal)
- **Søker avdelingen om strategiske studieplasser for årene 2008-2010** (eget skjema vedlagt Planmal)
- **Søker avdelingen om midler til undervisnings- og forskningsutstyr** (eget skjema vedlagt Planmal)

Frister for søknad om FoU-midler og til utviklingsmidler av engelskspråklige studier vil komme i <u>egne skriv.</u> Tentativ søknadsfrist for sistnevnte tiltak vil være ultimo september. For FoU-midler vil fristen bli senere i høst.

3.1 Utdanning

Jfr. følgende kvantifiserbare hovedtrekk når det gjelder ASP. Det vises for øvrig til regnearkene **/Plan_budsjett_studierelaterte_data/,** og til **/Plan_budsjett_årsverk_studenter_data/**.

Utdanningstilbud:								
					Opptak			
	Aktivitets-krav 2007-2008	Primærsøkere pr studieplass 2007	Strateg. Stud.pl (SPE) 2007-08	Prod. SPE 2006	2007	2008	2009	2010
Bachelor/yrkesutd.:								
Allmennlærerutdanning	Ikke fasts.	2,4	0	457	130			
Allmennlærerutd/realfag	Ikke fasts.	0,9	0	201,1	70			
Allmennlærer/døve	Ikke fasts.	0,5	0	0	10			
Tegnspråk og tolking	Ikke fasts.	2,2	0	44,6	20			
BA for tospråklige lærere	Ikke fasts.		6	1,8	6			
Master								
Norskdidaktikk	Ikke fasts.	Ikke tilgj.	0	5,5	8			
Matematikkdidaktikk	Ikke fasts.	Ikke tilgj.	0	5,5	10			
Naturfagsdidaktikk	Ikke fasts.	Ikke tilgj.	0					
Samfunnsfagsdidaktikk	Ikke fasts.	Ikke tilgj.	0					
Videreutdanning								
Diverse	Ikke fasts.	Ikke tilgj.	0		32			
Annet:								
Tegnspråk	Ikke fasts.	5,3	0	13,5	15			

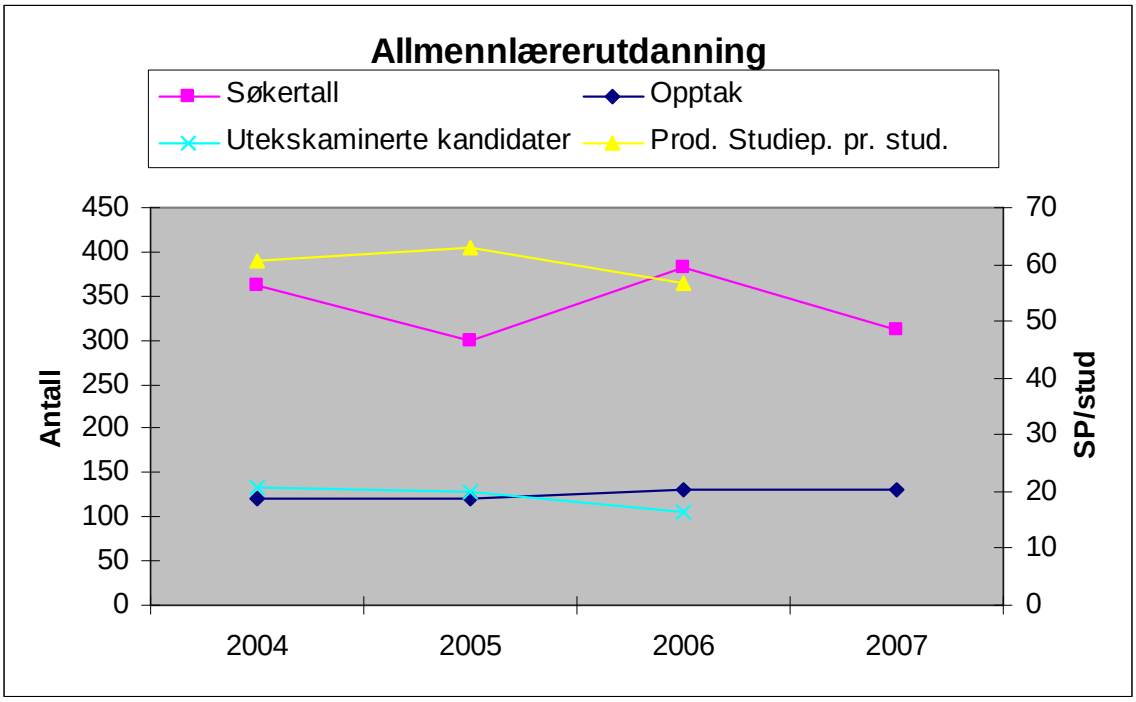

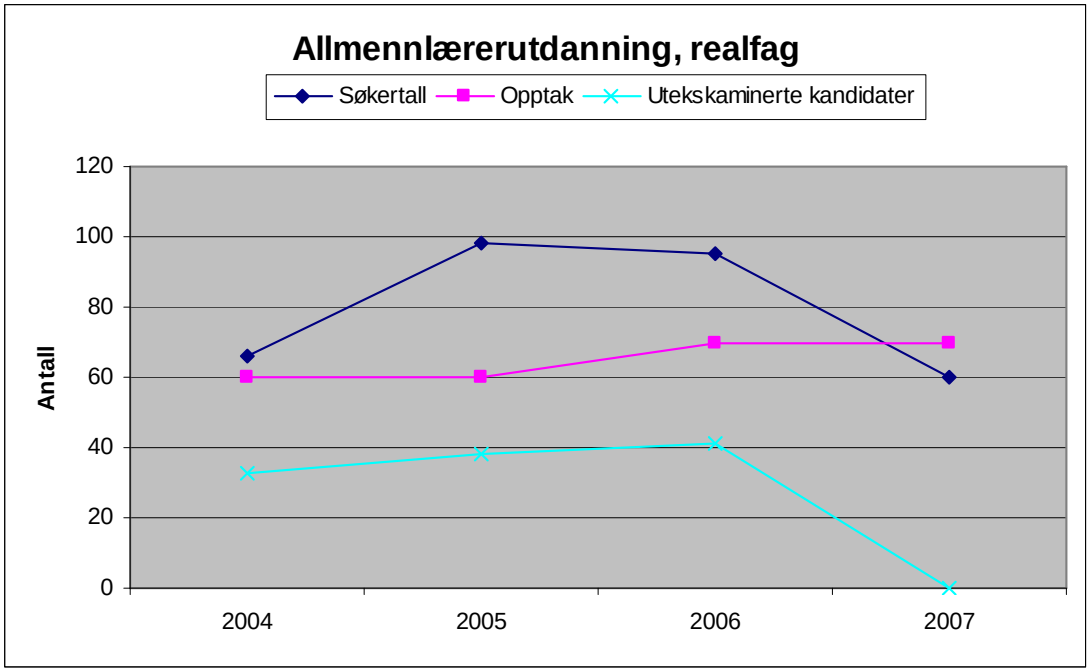

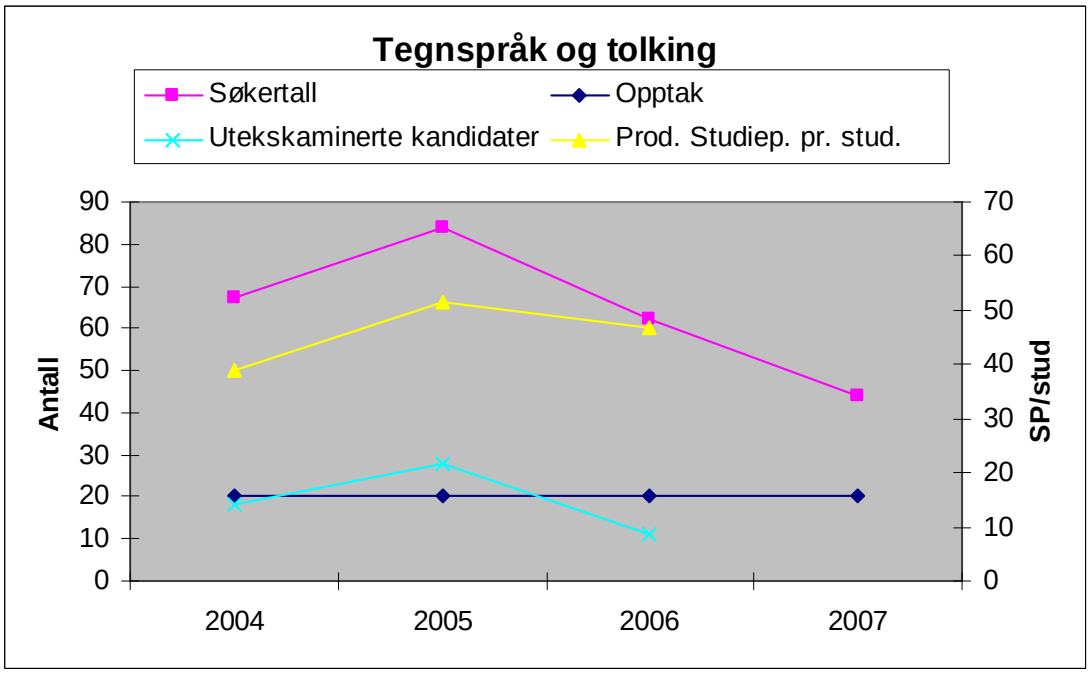

[Grafer for masterstudiene er ikke lagt ved her. Det henvises til foreliggende tall siste år for opptak og studiepoengsproduksjon innen masterstudiene.]

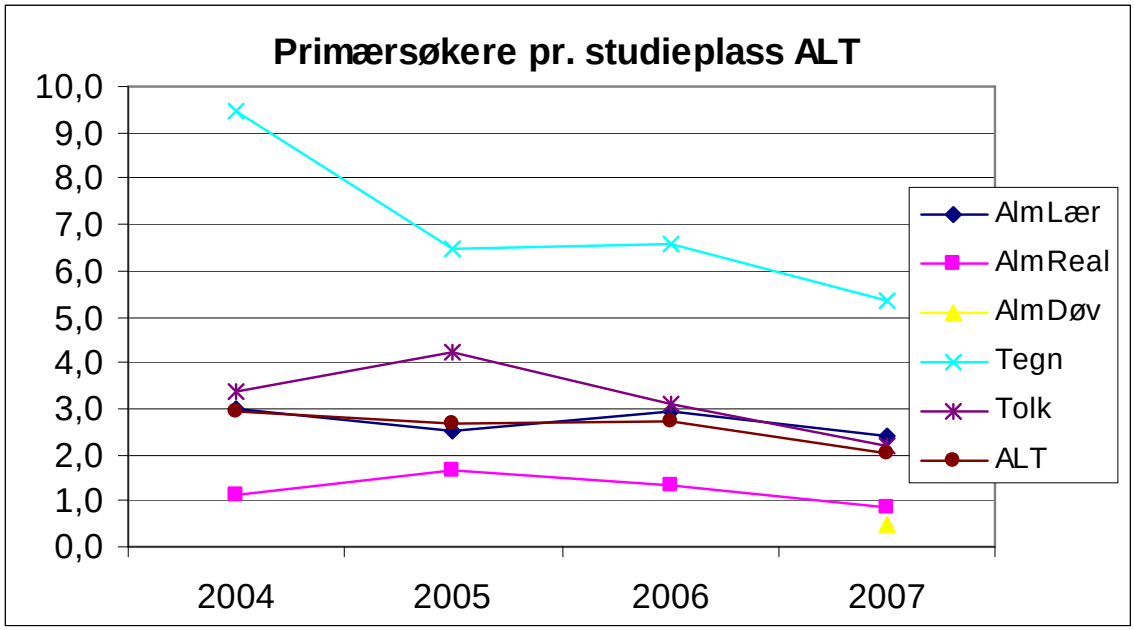
Primærsøkere pr. studieplass ALT
10,0
9,0
8,0
7,0
6,0
5,0
4,0
3,0
2,0
1,0
0,0
2004
2005
2006
2007
AlmLær
AlmReal
AlmDøv
Tegn
Tolk
ALT

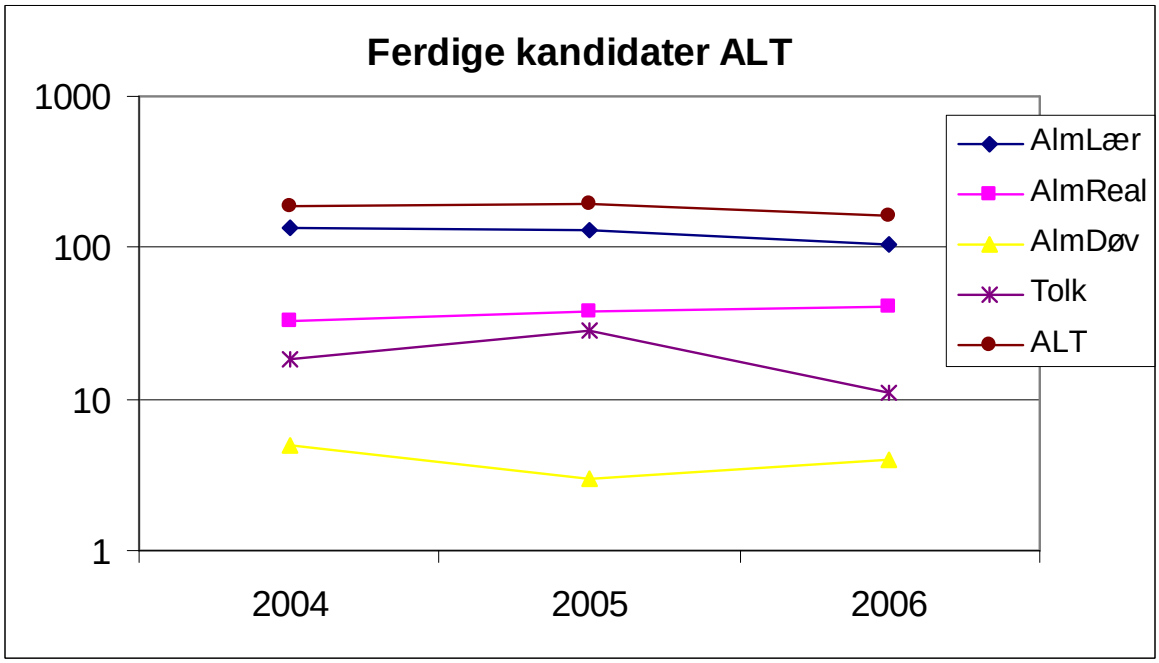
Ferdige kandidater ALT
1000
100
10
1
2004
2005
2006
AlmLær
AlmReal
AlmDøv
Tolk
ALT

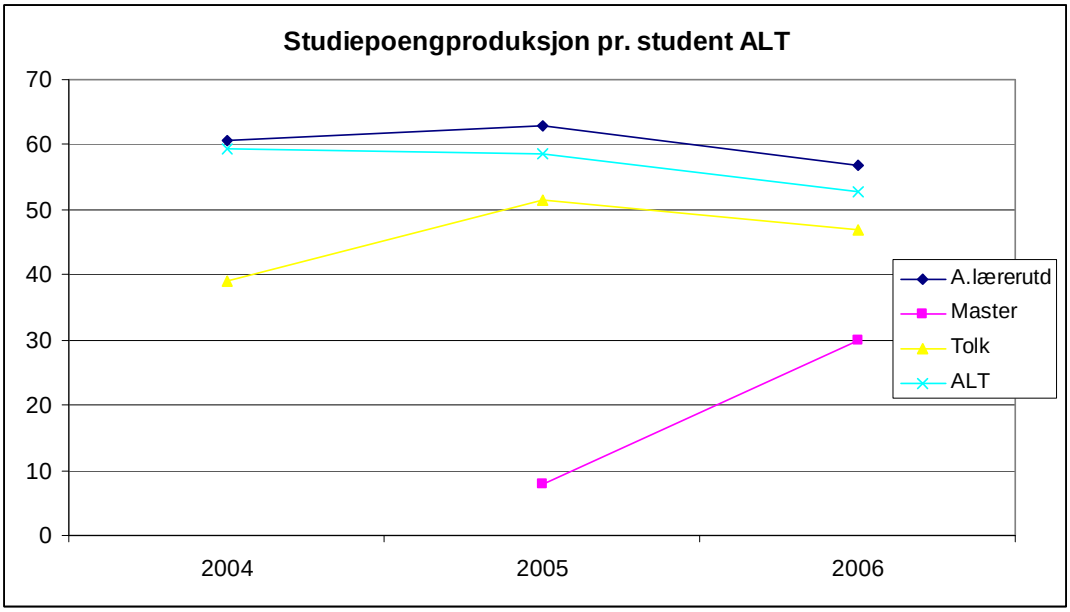

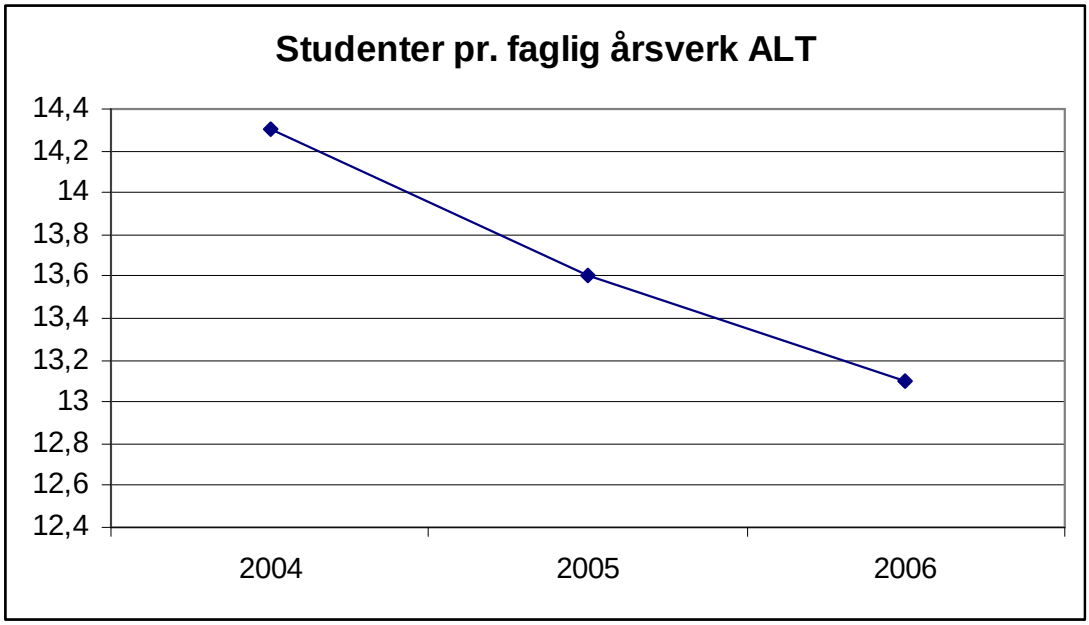

Det er gjennomgående god søkning til ordinær allmennlærerutdanning, og her fylles målet om konkurranse til plassene. For allmennlærerutdanning med realfag er situasjonen mer bekymringsfull. Til området tegnspråk og tolking har det vært god søkning gjennom flere år, men trenden er markert fallende. Dette er et forhold en må være oppmerksom på.

Lærerutdanningene har vært inne i en periode med betydelig omlegging av fagplaner, og data over studiepoengsproduksjon pr. student kan derfor bli noe misvisende. Det er et generelt inntrykk at lærerutdanningene ved HiST har god produksjon sammenlignet med andre tilsvarende utdanninger, men det kan likevel være rom for økning av studiepoengsproduksjonen for studenter som er tatt opp på programmene.

Avdelingen har to egenakkrediterte mastergradsutdanninger og samarbeider med NTNU om flere mastergrader. Det synes å være betydelige rekrutteringsproblemer for disse studiene, med unntak i felllesstudiet Spesialpedagogikk/tilpasset opplæring. Selv om det kunne forventes noen startproblemer for rekrutteringen, kan det allerede nå være grunnlag for å gjøre nye vurderinger av levedyktigheten for disse tilbudene, evt vurdere andre tiltak.

ALT samarbeider med flere andre høgskoler om faglærerutdanning for tospråklige. Dette er et tilbud som ikke har noen fast finansiell forankring ved HiST, og samarbeidsformene kan synes kompliserte. Det kan være et behov for en mer samlet framstilling av avdelingens planer innenfor arbeidet mot minoritetsgruppene.

Departementet har fastsatt aktivitetskrav for døvetolkutdanningen. Dette aktivitetskravet er problematisk fordi det er fastsatt i forhold til en toårig tolkeutdanning, og fordi det gjennom mange år har eksistert en slags "gentlemans agreement" om hvordan dette kravet skulle håndteres i lys av historiske rekrutteringsproblemer og fordelinger mellom tegnspråk og tolk. Det er også et tilbakevendende tema i styringsdialog med departementet.

Høgskolen har etter avdelingens behandling formelt fastsatt oppfølgingsplan for evaluering av allmennlærerutdanningen. Kunnskapsdepartementet har gitt melding om at det vil gi formell tilbakemelding oppfølgingsplanene til hver institusjon.

Oppsummering og bestillinger - utdanning
Vi ber avdelingen om å:

- **Vurdere søkersituasjonen til grunnutdanningene, spesielt realfagsmodellen (allmennlærerutdanning) i forhold til behov for justerende tiltak, og tilpasning av opptakskapasitet innenfor planperiodens perspektiv.**
- **Vurdere muligheten for øket studiepoengsproduksjon innen lærerutdanningene.**
- **Vurdere situasjonen for egenakkrediterte mastergrader med tanke på søkergrunnlag, behov i arbeidsmarkedet og kritisk masse for videreføring av tilbudene, og ut fra en vurdering av ressursinnsats i forhold til studiepoengsproduksjon.**
- **Vurdere kort status når det gjelder det konkrete arbeidet med oppfølgingsplanen for evaluering av allmennlærerutdanningen.**
- **Gi en kort vurdering, om mulig, når det gjelder tidsperspektiv for å få etablert samarbeidsmastere som fellesgrader med NTNU**
- **Gir et begrunnet forslag til hva som vil være et egnet og realistisk aktivitetskrav for døvetolkutdanning etter at denne ble gjort om til bachelorgrad.**
- **Legge fram en oversikt over nåværende og planlagt aktivitet rettet mot minoritetsspråklige søkere/studenter, herunder en vurdering av samarbeidet og finansielle forhold knyttet til faglærerutdanning for tospråklige.**
- **Vurdere en intensivering av arbeidet vedrørende internasjonal studentutveksling, særlig innenfor de europeiske/nordiske programmene.**

(Skrives inn i Planmal)

3.2 Forskning og utviklingsarbeid

Avdelingen har ett strategisk satsingsområde på virksomhetsnivå:

- Skriving som kunnskapsstrategi i ulike fag og profesjoner

Både for dette institusjonelle satsingsområdet og for avdelingens øvrige, bes det om at det utarbeides forslag til mål (jfr måltavla). Vi ber også om at en vurderer nærmere kriterier for målene og tiltak for resultatoppnåelse (skriv inn i Planmalens avsnitt III).

Avdelingen har synkende publisering de 3 siste årene. Antall publikasjoner forventes å øke. **Avdelingen må fastsette resultatmål for dette for perioden 2008 – 2010 (måltavlen), og vi ber om en vurdering av disse resultatmålene i lys av avdelingens kompetanseutviklingsplan** (skriv inn i Planmalens avsnitt III).

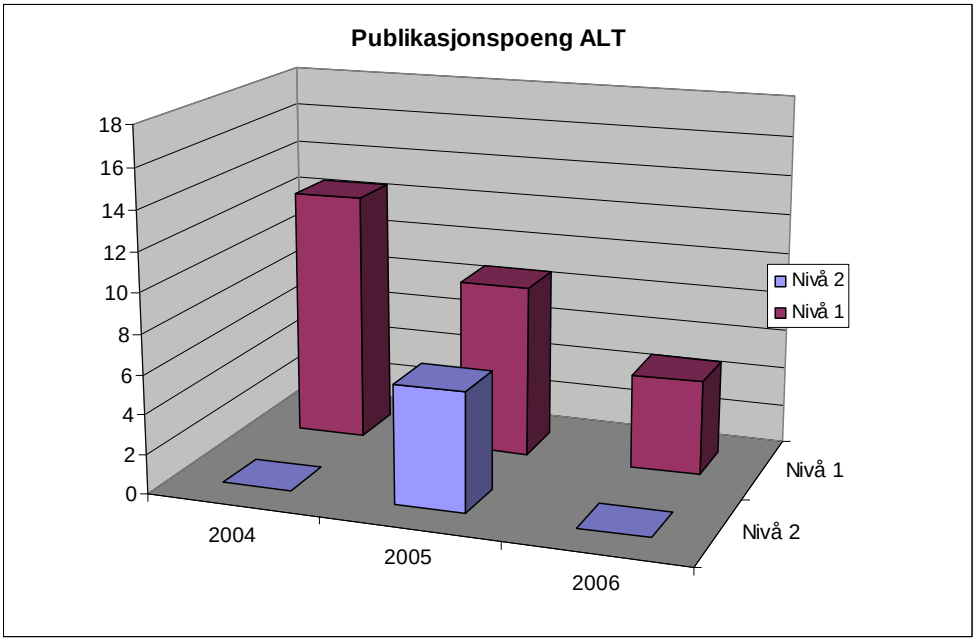

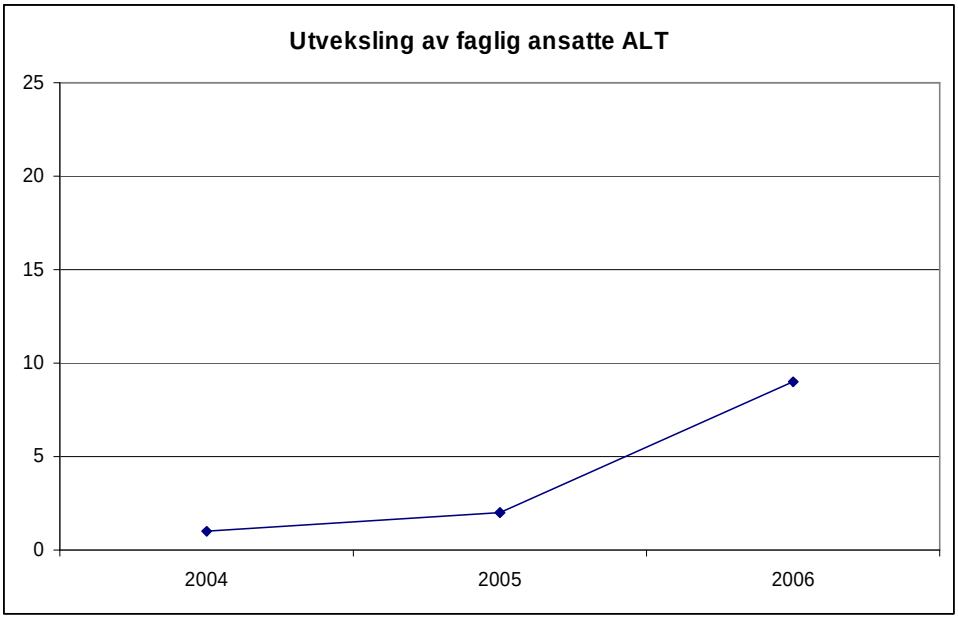

Lærerutveksling er et viktig tiltak for å øke internasjonaliseringen. Overstående graf kan tyde på at avdelingen har en relativt lav aktivitet på området. **Ambisjonsnivået for utveksling av faglig tilsatte fastsettes gjennom måltavlen, og i tillegg bes avdelingen om å knytte noen kommentarer til målsettingen** (jfr. Planmal, avsnitt IV).

3.3 Samfunnsoppdraget

Avdelingen har stor oppmerksomhet rundt samarbeid med praksisfeltet, og legger mye arbeid i dette, noe som er viktig for å gi en kvalitativ god utdanning som dekker de behov praksisfeltet har.

Avdelingen har videre en betydelig eksternfinansiert virksomhet. Det er viktig at dette arbeidet videreføres med samme intensitet.

Avdelingen har stor aktivitet knyttet til formidlingsbidrag, jfr. nedenstående graf:

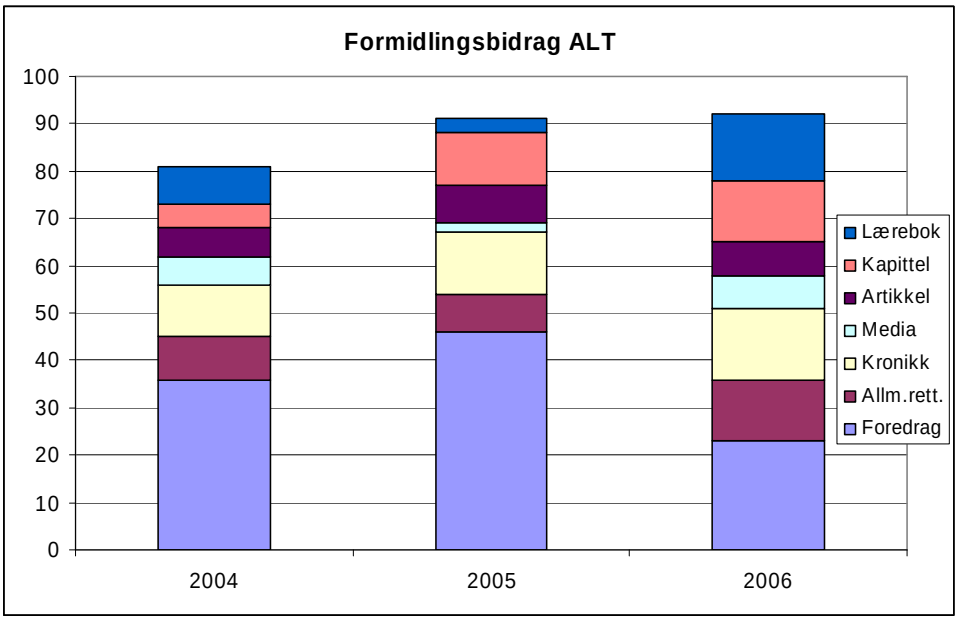

3.4 Effektiv organisasjon

Avdelingen får en reduksjon estimert reduksjon i sine inntekter neste år, og denne avdelingen har som flere andre en oppgave i å tilpasse aktiviteten til de økonomiske rammer. **Det bes om en kort vurdering av budsjettsituasjonen per 2. tertial, blant annet med tanke på overføring av budsjettmidler til 2008, for å dempe bevilgningsnedgangen i 2008.**

Sentrale tema vedrørende antall tilsatte, antall studenter, og utvikling i grunnbevilgningen:
Vi viser til nedenstående grafer og tabellmateriale, og ber om avdelingens vurderinger når det gjelder utvikling vedrørende:

- **Antall tilsatte**
- **Tildeling pr egenfinansiert årsverk**
- **Tildelinger pr egenfinansiert, registrert student**
- **Antall registrerte, egenfinansierte studenter**
- **Antall egenfinansierte årsverk**
- **Grunnbevilgningen til avdelingen**
- **Aldersfordelingen ved avdelingen (jfr også Generell del pkt 2. 4 i dette dokumentet).**
- **De utfordringer AFT generelt har mht. rekruttering av tilsatte.**
- **Andre forhold som avdelingen ser som sentrale for plan- og budsjettarbeidet 2008-2010**

(Vurderingene skrives inn i Planmalens avsnitt III)

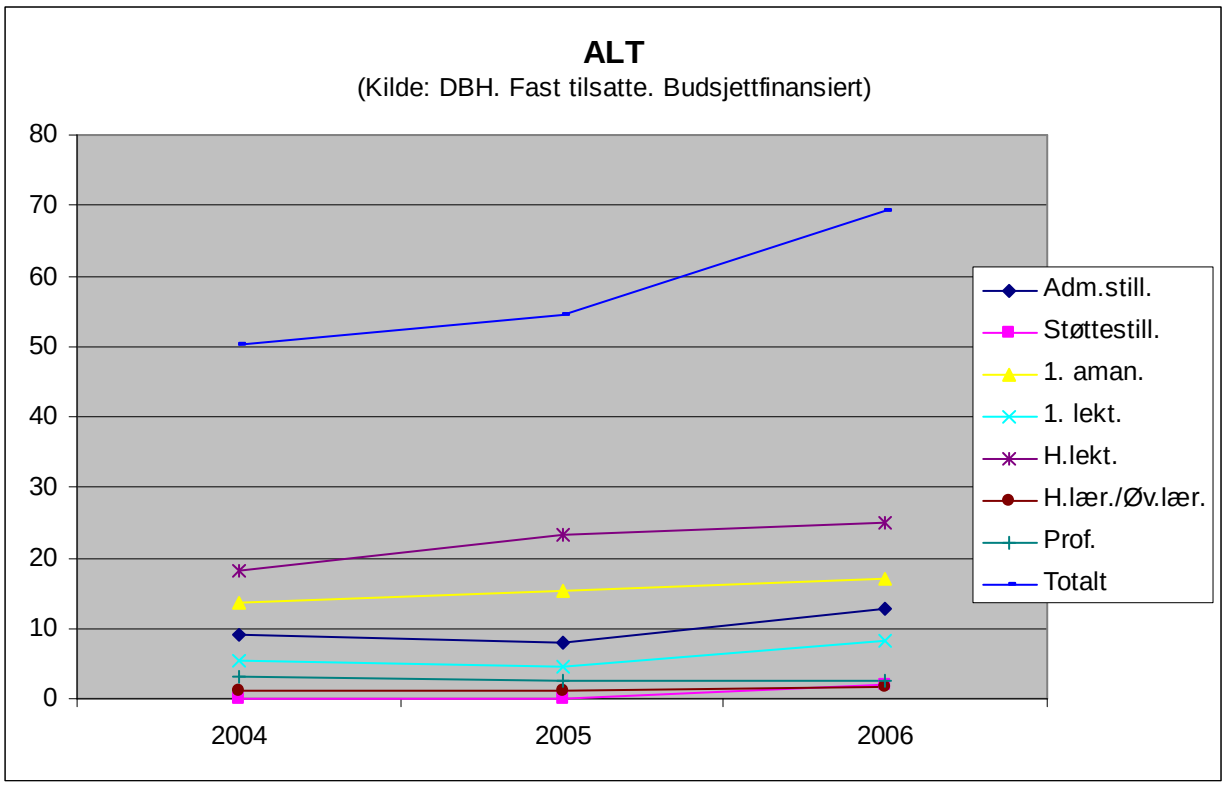
ALT
(Kilde: DBH. Fast tilsatte. Budsjettfinansiert)
80
70
60
50
40
30
20
10
0
2004
2005
2006
Adm.still.
Støttestill.
1. aman.
1. lekt.
H.lekt.
H.lær./Øv.lær.
Prof.
Totalt

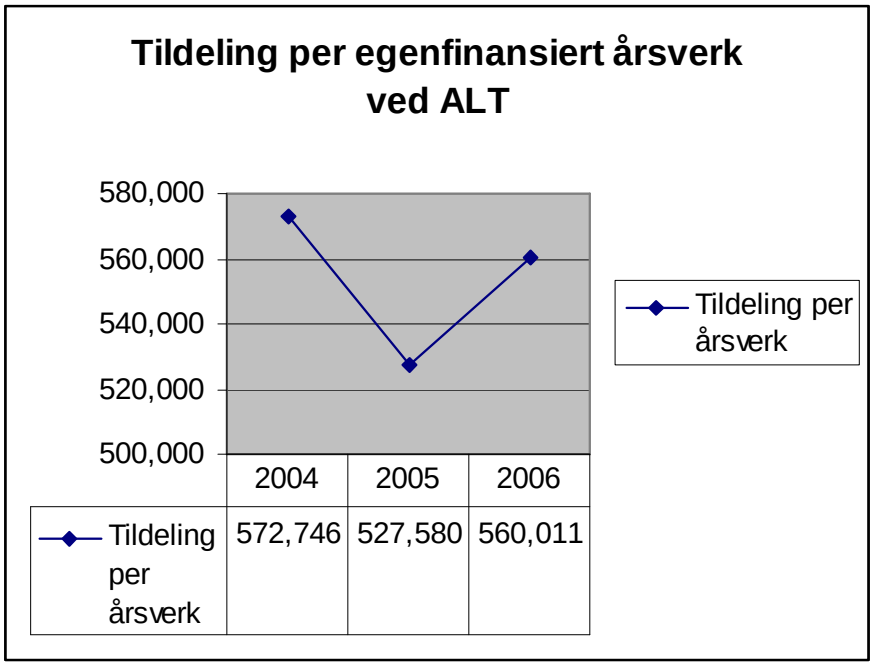
Tildeling per egenfinansiert årsverk ved ALT
580,000
560,000
540,000
520,000
500,000
2004
2005
2006
Tildeling per årsverk
572,746
527,580
560,011
Tildeling per årsverk

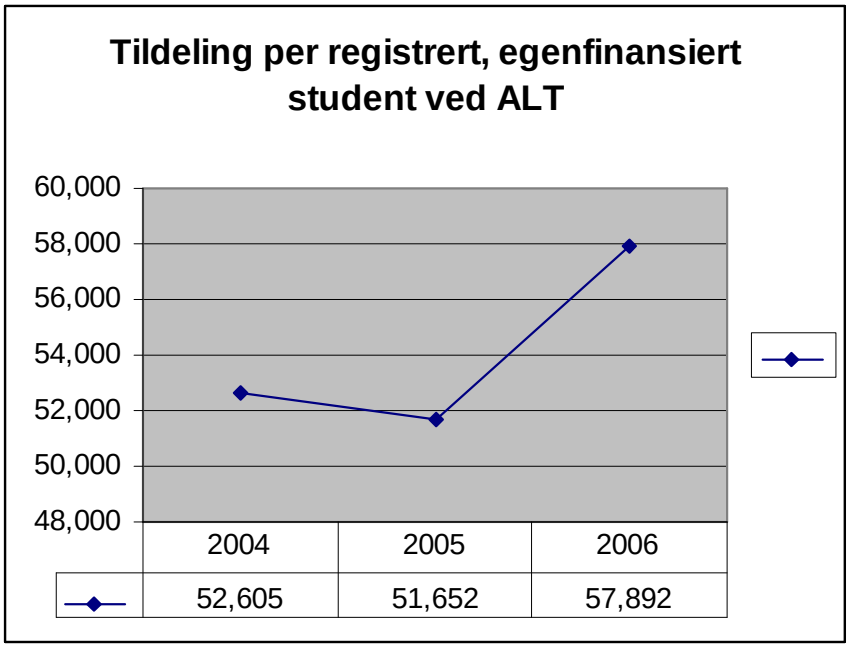
Tildeling per registrert, egenfinansiert student ved ALT
60,000
58,000
56,000
54,000
52,000
50,000
48,000
2004
2005
2006
52,605
51,652
57,892

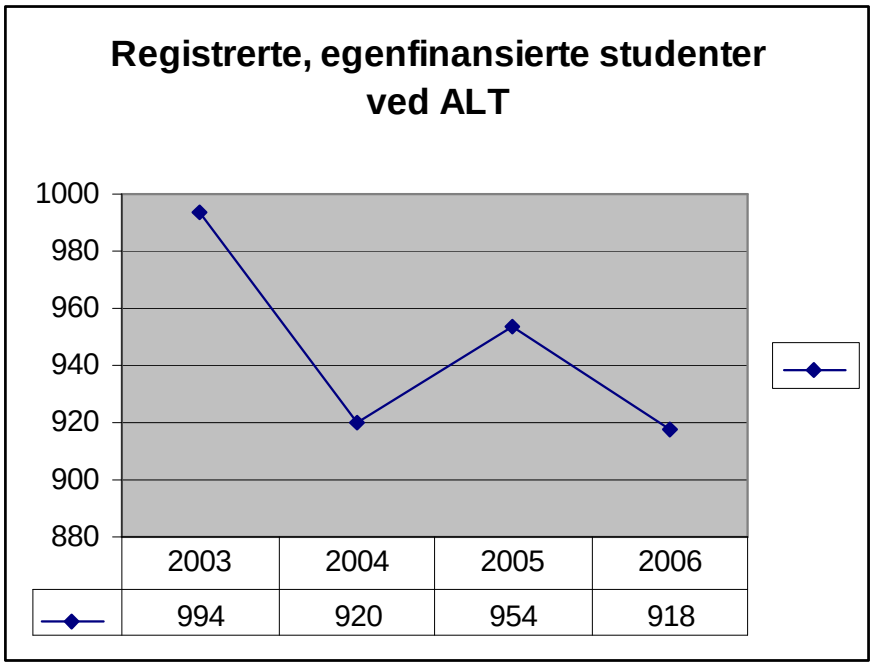
Registrerte, egenfinansierte studenter ved ALT
1000
980
960
940
920
900
880
2003
2004
2005
2006
994
920
954
918

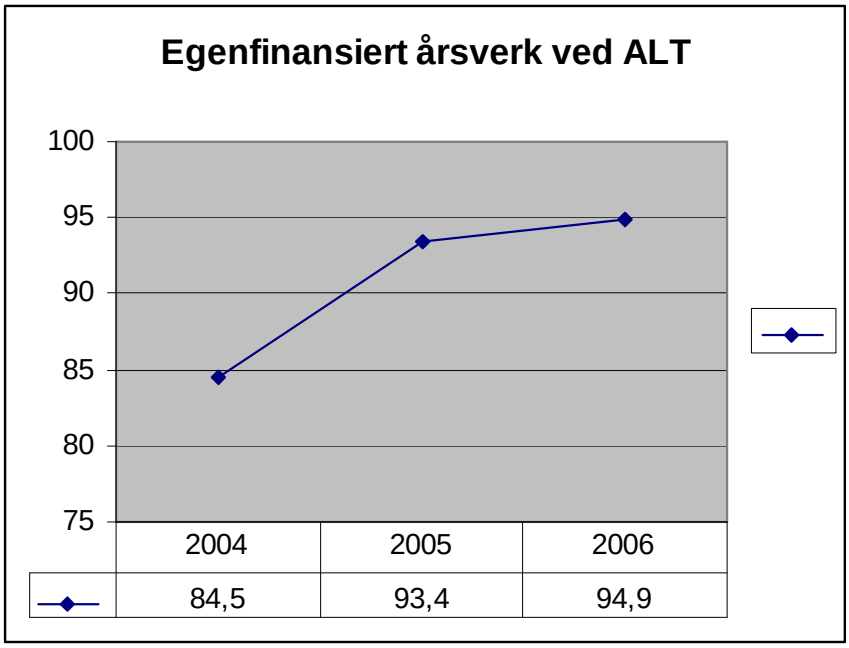
Egenfinansiert årsverk ved ALT
100
95
90
85
80
75
2004
2005
2006
84,5
93,4
94,9

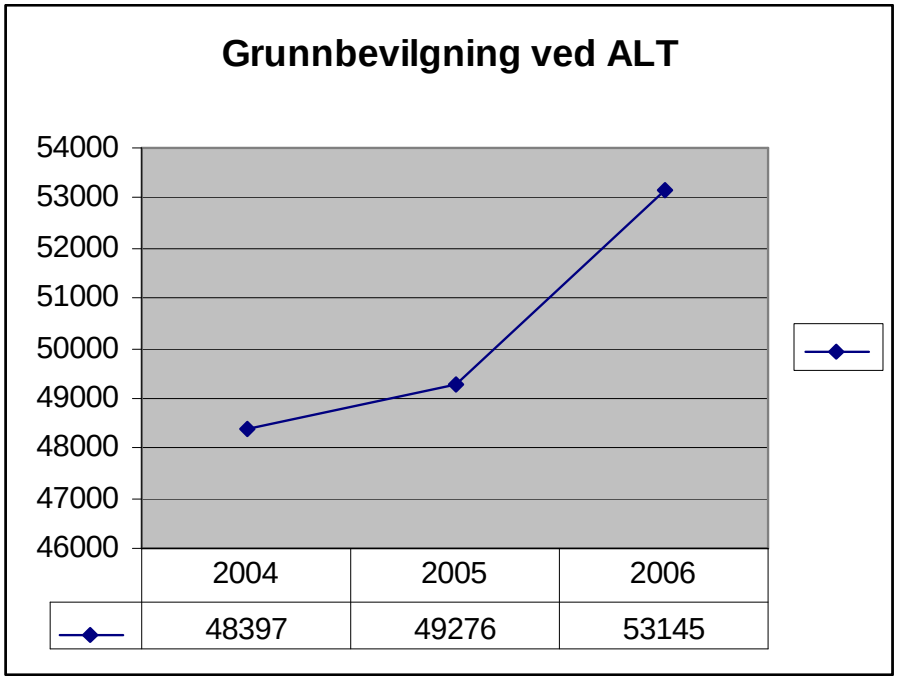
Grunnbevilgning ved ALT
54000
53000
52000
51000
50000
49000
48000
47000
46000
2004
2005
2006
48397
49276
53145

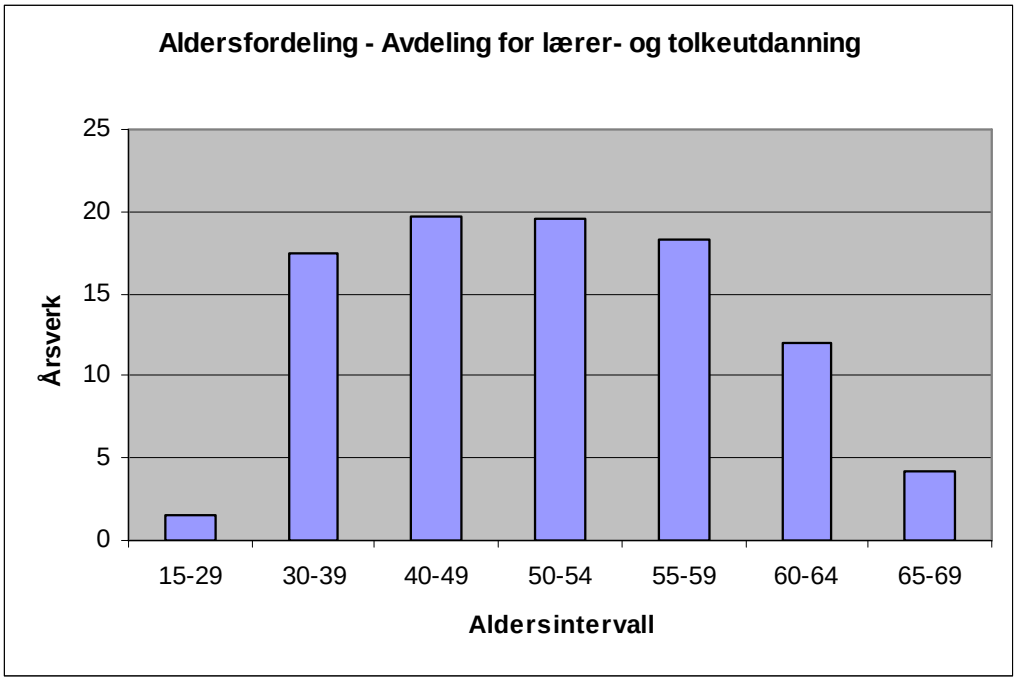
Aldersfordeling - Avdeling for lærer- og tolkeutdanning
Årsverk
25
20
15
10
5
0
15-29
30-39
40-49
50-54
55-59
60-64
65-69
Aldersintervall

*****